

OCENA STANU SANITARNEGO

POWIATU ZGIERSKIEGO ZA ROK 2021

Spis treści:

1. Epidemiologia	3 - 18
2. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	19 - 31
3. Higiena Środowiska / Higiena Komunalna	32 - 42
4. Higiena Środowiska / Higiena Pracy	43 - 43
5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	44 - 45
6. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	45 - 48
7. Higiena Dzieci i Młodzieży	48 - 50

1. EPIDEMIOLOGIA

INFORMACJA O STANIE SANITARNYM PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA

1. Ogólna charakterystyka działalności kontrolno-represyjnej PSSE w Zgierzu w zakresie placówek służby zdrowia.

1.1. Kontrole

Pod nadzorem PSSE w Zgierzu znajdowały się 274 placówki służby zdrowia, w tym:

- 4 szpitale,
- 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- 2 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze,
- 108 Ambulatoryjnych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- 156 Prywatnych gabinetów lekarskich,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki Laboratoryjnej Głównie, ul. Wojska Polskiego 32/34,
- Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi rejon Zgierz, ul. Paręczewska 35 (zespoły wyjazdowe).

1.1.1. Sekcja Epidemiologii – wykonała łącznie 94 kontrole. Przeprowadzono po jednej kontroli kompleksowej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu, Szpitalu w Głównie i Centrum Medycznym Boruta w Zgierzu.

1.1.2. Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska w 2021r. pozostawało 102 placówki służby zdrowia. Higiena Środowiska przeprowadziła w 2021 r. 28 kontroli.

Sekcja higieny środowiska nie obejmuje nadzorem gabinetów indywidualnej, specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej. Obiekty te pozostają pod wyłącznym nadzorem sekcji epidemiologii.

1.1.3. W 2021 r. zewidencjonowano 4 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego na terenie placówek służby zdrowia w powiecie zgierskim.

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych skontrolowała ogółem 3 obiekty.

1.2. Wydane decyzje:

1.2.1. Sekcja Epidemiologii w 2021r. nie wydawała decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń.

Decyzje z lat ubiegłych:

Lecznictwo zamknięte - 4 decyzje:

1) z dnia 29.04.2013r. nakazująca doprowadzić do należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia Oddziału Laryngologii i pomieszczeń Przychodni Specjalistycznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu, przy ul. Paręczewskiej 35 – decyzja została przedłużona do 31.12.2022r.

- 2) z dnia 16.12.2015r. nakazująca doprowadzić do należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia oddziału chirurgii urazowo-ortopedycznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu, przy ul. Parzęczewskiej 35 – decyzja została przedłużona do 31.12.2022r.
- 3) z dnia 16.03.2016r. nakazująca doprowadzić do należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia szatni dla personelu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu, przy ul. Parzęczewskiej 35 – decyzja została przedłużona do 31.12.2022r.
- 4) z dnia 20.03.2018r. nakazująca doprowadzić do należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia oddziału chirurgii ogólnej i onkologicznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu, przy ul. Parzęczewskiej 35 – termin realizacji decyzji 31.12.2022r.

Lecznictwo otwarte - brak decyzji:

1.2.2. Higiena Środowiska w 2021 r. wydała 1 decyzję w zakresie doprowadzenia jakości wody ciepłej w instalacji podmiotu leczniczego – Szpital Główny Grupa Zdrowie sp. Z o.o., w związku ze stwierdzoną ponadnormatywną ilością bakterii Legionella sp.

1.3. Stosowanie środków represyjnych:

1.3.1. Sekcja epidemiologii – w 2021r. nałożyła 2 mandaty karne.

1.3.2. Sekcja Higieny Środowiska w 2021r. nie nałożyła mandatów karnych.

1.3.3. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych w 2021r. nie nałożyła mandatów karnych.

2. Część szczegółowa:

I. Lecznictwo zamknięte - 8 placówek

Pod nadzorem sekcji epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zgierzu znajdowały się:

- 4 szpitale
- 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze
- 2 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze

W 2021r. sekcja epidemiologii wykonała: 1 kontrolę w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu, 1 kontrolę w Szpitalu w Głównie Grupa Zdrowie, przy ul. Wojska Polskiego 32/34 oraz 1 kontrolę w Centrum Medycznym Boruta w Zgierzu, przy ul. A. Struga 2/4.

W 2021r. sekcja Higieny Środowiska nie skontrolowała szpitali oraz placówek innych niż szpitalne udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych:

2.1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny - Zgierz, ul. Parzęczewska 35.

2.1.1. Stan sanitarno-higieniczny.

W skład szpitala wchodzi: oddziały szpitalne, Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Przychodnia Specjalistyczna i Poradnia Zdrowia Psychicznego.

2.1.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do spożycia jest wodociąg publiczny w Zgierzu. Woda z powyższego wodociągu spełnia obowiązujące wymogi dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg indywidualny zasilany przez 2 studnie głębinowe. Stan techniczny i zabezpieczenia studni prawidłowe. W 2017 r. zmodernizowano hydrofornię lokalnego- awaryjnego ujęcia wody, wyposażając ją w odżelazianie i odmanganianie wody. Stan sanitarno-techniczny pomieszczenia i urządzeń hydroforni jest dostateczny (zalecono odmalowanie sufitu). Przeprowadzone w 2021 r. badania wody z ujęcia awaryjnego wykazały, że woda z powyższego wodociągu spełnia obowiązujące wymogi dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Woda z awaryjnego ujęcia wody po podgrzaniu użytkowana jest przez szpital jako woda ciepła.

W ramach kontroli urzędowych w 2021 r. nie przebadano wody z instalacji wody ciepłej na obecności bakterii Legionella sp.

Nieczystości płynne odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Placówka nie wytwarza ścieków zakaźnych.

Szpital zasilany w czynnik grzewczy z miejskiej sieci ciepłowniczej. Istnieje możliwość korzystania z energii cieplnej wytwarzanej przez lokalną kotłownię szpitala opalaną gazem ziemnym. Oba źródła energii cieplnej mogą funkcjonować wymiennie. Szpital wyposażony jest w 2 windy.

2.1.3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku pomieszczeń.

Podczas kontroli czystość bieżąca pomieszczeń oddziału położniczo-noworodkowego, bloków operacyjnych, gabinetów zabiegowych, sal chorych i izby przyjęć była zachowana.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu sprzątanie pomieszczeń wykonywane jest przez pracowników firmy Spółdzielnia Inwalidów „Naprzód” w Krakowie, ul. Żabiniec 46. Dezynfekcja powierzchni odbywa się za pomocą roztworu Chloramix DT. W oddziale intensywnej terapii oraz salach operacyjnych po zakończonych zabiegach dezynfekcja przeprowadzana jest również roztworem środka Desam Effect. W oddziałach pediatrycznych stosowany jest 2% roztw. Vircon lub 0,5% roztw. Desam Effect.

Do mycia podłóg i sanitariatów używany jest Desam Effect, Chloramix.

Mycie i dezynfekcja basenów i kaczek w większości oddziałów odbywa się prawidłowo - w pomieszczeniach brudowników wyposażonych w wanny, w części oddziałów znajdują się wyparzacze. Do dezynfekcji kaczek, basenów stosowany jest 0,5% roztw. Desam Effect. Opracowane są instrukcje dezynfekcji i mycia.

2.1.4. Dezynfekcja sprzętu i powierzchni.

Do dezynfekcji bieżącej powierzchni używany jest 0,5% roztw. Desam Effect.

Narzędzia wielorazowego użycia po zabiegach na bloku operacyjnym chirurgicznym, blokach porodowych, gabinetach zabiegowych dezynfekowane są przez 1 godz. w 3% roztworze Tiutolu. Po dezynfekcji narzędzia są myte ręcznie, a na bloku operacyjnym chirurgicznym - w myjce ultradźwiękowej. Wszystkie narzędzia po wysuszeniu pakowane są w rękawy papierowo-foliowe.

Endoskopy po użyciu są płukane, następnie dezynfekowane w 1% roztw. Perfectan Endo przez 1 godz., kolejno myte detergentem Helizime przez 5min. według wytycznych, płukane wodą destylowaną, przechowywane w jałowym pokrowcu w szafie.

Do dezynfekcji drobnego sprzętu medycznego (termometry, termofory, sprzęt gumowy i z tworzywa sztucznego) stosowany jest roztw. VELOX przez 1 min.

W roztworze Gigasept FF dezynfekowany jest sprzęt anestezyjologiczny, natomiast myty w 1% roztw. Helizime.

Dezynfekcja elektrod, słuchawek lekarskich, mankietów ciśnieniomierzy odbywa się za pomocą gotowego preparatu Medi spray. Sprzęt rehabilitacyjny dezynfekowany za pomocą 0,5% roztw. VELOX przez 15 min.

Kieliszki do leków dezynfekowane są w 0,5% roztw. VELOX przez 15 min.

W oddziale noworodkowym i oddziałach pediatrycznych do dezynfekcji powierzchni, blatów, materacy i innego sprzętu podręcznego używany jest roztwór Desam Effect.

Wszystkie oddziały posiadają instrukcje sporządzania roztworów środków dezynfekcyjnych.

Stanowiska mycia i dezynfekcji rąk wyposażone są w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem antyseptycznym do rąk, zasobnik z ręcznikami jednorazowego użycia. Do higienicznej i chirurgicznej dezynfekcji rąk używany jest gotowy preparat Skinman Soft.

Szkło laboratoryjne dezynfekowane jest w 2% roztw. Sekusept Pulver przez 2 godz., odpady z analizatorów laboratoryjnych dezynfekowane w 1,5% roztw. Suma Tab D4 przez 15 min.

W laboratorium powierzchnie dezynfekowane są za pomocą roztworu Desam Effect.

W przychodni specjalistycznej stosowane są następujące środki dezynfekcyjne: w poradniach dziecięcych 0,25% roztw. Desam Effect, w pozostałych poradniach – dezynfekcja pomieszczeń przeprowadzana jest przy pomocy roztw. Desam Effect. Narzędzia chirurgiczne wielorazowego użytku dezynfekowane są w 3% roztw. Tiutolu. Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, środki dezynfekcyjne i myjące jest wystarczające.

2.1.5. Sterylizacja.

Sterylizacja odbywa się w pięciu autoklawach w punkcie sterylizacji na terenie szpitala. Narzędzia, materiały opatrunkowe, bielizna operacyjna, smoczki, a także bielizna noworodkowa pakowana jest w rękawy papierowo-foliowe.

Autoklawy sprawdzane są na skuteczność sterylizacji: testem Bowie-Dick – przed rozpoczęciem dnia pracy, testami biologicznymi duo-spor 1-2 razy w miesiącu, a na bieżąco testami chemicznymi, umieszczanymi w każdym rękawie papierowo-foliowym. Pakiety oznakowane są datą sterylizacji.

Sprzęt anestezyjologiczny, urologiczny oraz inny sprzęt gumowy i plastikowy sterylizowany jest w aparatach na tlenek etylenu (w opakowaniu papier-folia). Szpital posiada dwa aparaty do sterylizacji gazowej. Degazacja odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach w oddziałach szpitalnych.

Aparaty sprawdzane są na skuteczność sterylizacji testami biologicznymi duo-spor raz w miesiącu oraz każdy proces sprawdzany jest testami chemicznymi GAS.

2.1.6. Ocena wyników badań czystości mikrobiologicznej oddziałów szpitalnych.

Sekcja Epidemiologii w 2021r. nie pobierała wymazów czystościowych, wymazów na jałowość bakteriologiczną oraz nie pobierano prób środków dezynfekcyjnych w oddziałach Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu. Badania te wykonywane były przez zespoły kontroli zakażeń szpitalnych w ramach kontroli wewnętrznej.

2.1.7. Pralnictwo szpitalne.

Pranie bielizny szpitalnej zlecane jest pralni firmy TZMO CITO-NET Łódź, ul. Świętojańska 6/8. Bielizna brudna dostarczana z oddziałów wózkami jest pakowana w worki foliowe i umieszczana na wózkach pozostawionych przez pralnię. Odbieranie bielizny wraz z wózkami przez pralnię odbywa się w wyznaczonych godzinach (godziny popołudniowe).

Czysta bielizna dostarczana przez pralnię jest w foliowanych pakietach na wózkach w wyznaczonych godzinach (godziny poranne). Wg oświadczenia pracowników samochodu dostarczające i odbierające

bieliznę są jednokomorowe. Nie skontrolowano samochodu do przewozu bielizny. Bielizna czysta po segregacji i zapakowaniu w worki płócienne wydawana jest bezpośrednio na oddziały. Transport czystej bielizny na terenie szpitala na oddziały odbywa się bezpośrednio z magazynu bielizny czystej (odrębny budynek). Stosowany jest rozdział czasowy wydawania bielizny czystej i przyjmowania bielizny brudnej. Drogi czystej i brudnej bielizny nie krzyżują się. Pomieszczenia magazynów bielizny czystej i brudnej spełniają obowiązujące wymogi. Czysta bielizna przechowywana jest prawidłowo, w wydzielonych szafach lub regałach.

2.1.8. Gromadzenie, transport, unieszkodliwianie odpadów.

1. Postępowanie z odpadami medycznymi:

Segregacja odpadów następuje w miejscu ich wytworzenia z podziałem na grupy o kodach :180102* ,180103* i 180104 i ze względu na ich właściwości.

Odpady medyczne z wyjątkiem odpadów o ostrych krawędziach zbierane są do worków foliowych rozpiętych na stelażach lub umieszczonych w sztywnych pojemnikach. Kolorystyka worków zachowana: czerwone – odpady o kodzie 180102*, w odrębnych odpady o kodzie 180103*, niebieskie – odpady o kodzie 180104. Odpady medyczne o ostrych krawędziach zbierane są do sztywnych pojemników jednorazowego użycia. Worki z odpadami medycznymi znakowane prawidłowo. Odpady usuwane z oddziałów 1-2 razy dziennie według określonego harmonogramu. Transportem odpadów z miejsca powstawania do miejsca magazynowania zajmuje się firma sprzątająca. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu (wózek w budynku szpitala i przyczepka samochodowa na terenie szpitala). Sposób transportu zabezpiecza bezpośredni kontakt otoczenia z odpadami. Środki transportu wewnętrznego są dezynfekowane i myte po każdym użyciu w wyznaczonych tylko do tego celu pomieszczeniach, spełniających obowiązujące wymogi.

Magazynowanie odpadów medycznych odbywa się w wydzielonych wyłącznie do tego do tego celu pomieszczeniach spełniających obowiązujące wymogi. Ściany i podłogi pomieszczeń posiadają powierzchnie łatwo zmywalne. Wejścia do pomieszczeń magazynowych są prawidłowo zabezpieczone. W wydzielonym miejscu zainstalowana prawidłowo wyposażona umywalka z ciepłą i zimną wodą, z mydłem i środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręcznikami jednorazowego użycia.

Odpady o kodach 18 01 02*, 18 01 03* i 18 01 04 odbierane są przez firmę ECO ABC Bełchatów, posiadającą wymagane zezwolenia, trzy razy w tygodniu. Po każdym odbiorze odpadów pomieszczenia są dezynfekowane i myte. W pomieszczeniach znajdują się termometry wewnętrzne. Placówka posiada aktualne zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i prowadzi ewidencję wytwarzanych odpadów.

2. Postępowanie z odpadami komunalnymi

Odpady komunalne zbierane są selektywnie w miejscach wytwarzania na oddziałach, w pojemnikach wyłożonych workami foliowymi, następnie transportowane z oddziałów wózkami i usuwane do kontenerów wózkowych. Pojemniki wózkowe są w odpowiednim stanie sanitarno-porządkowym. Szpital posiada umowę na odbiór odpadów komunalnych z firmą P.U. RS II w Zgierzu, ul. 3-go Maja 10. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo. Teren wokół pojemników utrzymany jest czysto.

2.1.9. Blok żywienia.

Blok żywienia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im M. Skłodowskiej-Curie w Zgierzu, ul. Parzęczewska 35 – rozdzielnia posiłków należąca do firmy CATERMED S.A.

Dystrybuowaniem posiłków i ich dowozem zajmują się pracownicy firmy CATERMED S.A. z siedzibą w Łodzi, ul. Traktorowa 126.

Posiłki dostarczane są w termosach z genami oraz w pojemnikach termoizolacyjnych firmowym środkiem transportu. Rozdzielanie i podawanie posiłków oraz napojów w naczyniach wielokrotnego użytku. W rozdzielni przygotowywane są napoje gorące tj. herbata, napoje na bazie gotowych syropów oraz kleiki na bazie półproduktów. Posiłki dystrybuowane z rozdzielni posiłków na oddziały szpitalne w termosach i pojemnikach przewożonych na wózkach. Na oddziałach szpitalnych posiłki porcjowane są bezpośrednio na talerze przy łóżku pacjenta. Naczynia stołowe i wózki myte są w wydzielonej zmywalni usytuowanej przy rozdzielni posiłków. Średnio wydawanych jest ok. 240 posiłków (śniadania, obiady, kolacje), z uwzględnieniem diet, pacjenci z dietą cukrzycową otrzymują pięć posiłków. Dzienna stawka żywieniowa wynosi ok. 11.00zł.

Żywienie noworodków odbywa się metodą naturalną przez matki oraz w ramach potrzeby dopajane są glukozą. Ponadto z rozdzielni wydawane są napoje: glukoza, herbata, kleik ryżowy oraz depozyt środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego tj. Bebiko 2, Nan 1, Bebilon Pepti 1, Bebilon Pepti 2, Bebilon 1.

Dokumentacja GHP/GMP, HACCP opracowana i wdrożona. W rozdzielni zatrudnionych jest 16 pracowników, którzy posiadają aktualne badania lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych i firmową odzież ochronną. Pracownicy przy wydawaniu/porcjowaniu posiłków na oddziałach pracują w rękawiczkach jednorazowego użytku oraz z zabezpieczeniem włosów.

Ogółem przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

2.1.10. Dezynsekcja i deratyzacja.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Zgierzu posiada umowę na zabiegi dezynsekcji i deratyzacji zawartą z zakładem DDD „Antyinsekt” z Płocka, ul. Sikorskiego 2/80. Zabiegi wykonywane są raz w miesiącu lub na wezwanie. Podczas kontroli nie stwierdzono obecności insektów.

2.1.11. Prosektorium

Od 31.05.2014r. na terenie szpitala nie funkcjonuje prosektorium. Usługi związane z transportem zwłok z oddziałów do chłodni i ich przechowywaniem wykonuje Firma H. Skrzydlewska. Zwłoki przechowywane są w chłodni firmy mieszczącej się w Zgierzu, przy ul. Parzęczewskiej 6. Obiekt świadczący usługi przechowywania zwłok pozostaje pod stałym nadzorem PSSE w Zgierzu. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

2.1.12. Teren szpitala utrzymany jest czysto.

2.1.13. Ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

W 2021r. sekcja epidemiologii kontynuowała współpracę z zespołem ds. zakażeń szpitalnych. Dokonywane były analizy wyników przeprowadzonych badań czystości mikrobiologicznej, sprawdzano rejestry zakażeń. Prowadzona była ścisła współpraca w zakresie zapobiegania występowaniu i szerzeniu się zakażeń w placówce.

2.2. Centrum Medyczne Boruta w Zgierzu, ul. A. Struga 2-4

2.2.1. W Centrum Medycznym Boruta w Zgierzu przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Wydano zalecenia mające na celu poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń oddziału szpitalnego i pomieszczeń przychodni.

2.2.2. Blok żywienia.

Blok żywienia oparty na wydawaniu wyciorcowanych posiłków w pojemniki jednorazowego użytku (śniadania, obiady, kolacje) dostarczanych w termoportach z restauracji posiadającej decyzję PPIS w Zgierzu na świadczenie usług w formie cateringowej.

W 2021 r. nie odnotowano interwencji dot. niewłaściwej jakości dostarczanych posiłków.

Dokumentacja GHP/GMP, HACCP opracowana i wdrożona.

2.3. Szpital Główny Grupa Zdrowie w Głownie, ul. Wojska Polskiego 32/34

2.3.1. Stan sanitarno-higieniczny.

W Szpitalu Grupy Zdrowie w Głownie w 2021r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Wydano zalecenia mające na celu poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń oddziałów szpitalnych.

2.3.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg publiczny w Głownie. Placówka nie posiada awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę.

W dniu 08.05.2019 r. została wydana decyzja znak: PPIS-Z-HŚ-454/2/19, nakazująca zapewnienie rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas z terminem wykonania przedłużonym do dnia 31.12.2022 r.

W 2021 r. woda w 4 punktach monitoringowych spełniała obowiązujące wymogi.

Nieczystości płynne szpital odprowadza do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Placówka nie wytwarza ścieków zakaźnych.

2.3.3. Pralnictwo szpitalne.

Bielizna szpitalna przechowywana jest prawidłowo z zachowaniem odpowiedniej segregacji. Bielizna brudna w oddziałach gromadzona jest w workach foliowych rozpiętych na stelażach. Codziennie przekazywana jest do wydzielonego pomieszczenia, skąd zabierana jest do pralni. Szpital posiada umowę na pranie brudnej bielizny z Pralnią „Vektor” w Będzinie, przy ul. Kościuszki 64a. Pralnia zapewnia w każdy dzień roboczy transport bielizny brudnej do pralni oraz bielizny czystej do placówki. Bielizna czysta transportowana jest wózkami z pralni bezpośrednio do oddziałów. W oddziałach bielizna jest przechowywana i posegregowana w szafach. Postępowanie z bielizną jest prawidłowe.

2.3.4. Gromadzenie, transport, unieszkodliwianie odpadów stałych.

Segregacja odpadów następuje w miejscu ich wytworzenia z podziałem na grupy o kodach: 18 01 02* ,18 01 03* oraz odpady komunalne. Odpady medyczne z wyjątkiem odpadów o ostrych krawędziach zbierane są do worków foliowych rozpiętych na stelażach lub umieszczonych w sztywnych pojemnikach. Kolorystyka worków jest zachowana: czerwone – odpady o kodzie 18 01 02*, odpady o kodzie 18 01 03*.. Odpady medyczne o ostrych krawędziach zbierane są do sztywnych pojemników jednorazowego użycia. Znakowanie worków i pojemników dostosowane do wymagań nowego rozporządzenia (brak numeru wpisu do księgi rejestrowej i organu rejestrowego oraz godzin otwarcia i zamknięcia). Odpady usuwane są z oddziałów według określonego harmonogramu. Postępowanie z odpadami medycznymi nie budzi zastrzeżeń. Transportem odpadów z miejsca powstawania do miejsca magazynowania zajmuje się firma sprzątająca.

Magazynowanie odpadów medycznych odbywa się w wydzielonym wyłącznie do tego celu pomieszczeniu, w którym brak jest wentylacji zapewniającej podciśnienie z filtracją odprowadzonego powietrza oraz brak zabezpieczeń technicznych przed rozprzestrzenieniem się magazynowanych odpadów medycznych, obejmującej również gromadzenie ewentualnych odcieków z tych odpadów (w

omawianym zakresie obowiązuje jeszcze termin dostosowawczy do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 października 2017r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi [§7 pkt. 8 i 9]). Ściany i podłogi pomieszczenia posiadają powierzchnie zmywalne. Wejście do pomieszczenia z zewnątrz budynku prawidłowo zabezpieczone. Odpady o kodach 18 01 02*, 18 01 03* odbierane są przez firmę ECO ABC Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7 posiadającą wymagane zezwolenia. Po każdym odbiorze odpadów pomieszczenia są dezynfekowane i myte. W pomieszczeniu znajduje się termometr wewnętrzny. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi. Odpady komunalne są usuwane z oddziałów w workach foliowych, do pojemników wózkowych usytuowanych na podłożu utwardzonym. Obiekt wyposażony jest w wystarczającą ilość pojemników. Pojemniki wózkowe do gromadzenia odpadów komunalnych są utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i sanitarno-porządkowym. Teren wokół pojemników utrzymany czysto. Szpital posiada umowę na odbiór odpadów komunalnych z RS II Sp. z o.o. w Zgierzu, przy ul. 3-go Maja 10.

2.3.5. Blok żywienia

Blok żywienia oparty na cateringu posiłków dostarczanych przez firmę „GREK RTC” S. A. z siedzibą w Zgierzu, ul. Piątkowska 83R.

Transport posiłków odbywa się specjalistycznym samochodem firmowym w termosach z genami ze stali nierdzewnej oraz w pojemnikach z pokrywami o powierzchni łatwozmywalnej (produkty niewymagające chłodzenia). Posiłki dowożone dwa razy dziennie, tj. śniadanie i obiad z kolacją.

Posiłki porcjowane są na oddziałach szpitala do naczyń stołowych wielokrotnego użytku, które są myte i wyparzone w kuchenkach oddziałowych.

Na terenie szpitala są 3 kuchenki oddziałowe, wyposażone w zmywarko - wyparzarki (oddz. interny, chirurgii i położniczo-ginekologiczny).

Dystrybucja posiłków odbywa się przez pracowników przedmiotowej firmy posiadających aktualne badania lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz firmową odzież ochronną.

Na terenie szpitala brak kuchni mlecznej, żywienie noworodków metodą naturalną przez matki.

2.3.6. Prosektorium.

Na terenie placówki funkcjonuje chłodnia, którą obsługuje Firma H. Skrzydlewska filia Głowno, przy ul. Łowickiej 7/11. Nie wykonuje się w niej sekcji.

Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń jest dobry, czystość bieżąca jest zachowana.

W skład kostnicy wchodzi:

- pomieszczenie chłodni z elektronicznym pomiarem temperatury,
- pomieszczenie przygotowania zwłok do pochówku,
- pomieszczenie wydawania zwłok,
- pomieszczenie administracyjne.

Nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami nie stwierdzono. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne i środki czystości jest wystarczające. Obiekt świadczący usługi przechowywania zwłok pozostaje pod stałym nadzorem PSSE w Zgierzu. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

2.3.7. Teren szpitala - utrzymany czysto.

2.3.8. Ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

W szpitalu działa Zespół ds. Zapobiegania i Zwalczania Zakażeń Szpitalnych z którym sekcja epidemiologii współpracowała w 2021r.

2.4. Zakład opiekuńczo-leczniczy. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Care” Zgierz, ul. Dubois 17

2.4.1. W zakresie epidemiologii.

W ramach zakładu funkcjonuje oddział rehabilitacyjny (25 łóżek) oraz oddziały opiekuńczo-lecznicze (143 łóżek). Sale oddziałów wyposażone są prawidłowo. Przy łóżkach znajdują się podstawki na kaczki, miski, baseny. Czystość bieżąca jest utrzymana.

Dezynfekcja kaczek, basenów odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach. Dostępne są instrukcje sporządzania roztworów środków dezynfekcyjnych. Stosowany jest roztwór Chloramix DT. Do mycia i dezynfekcji sal i korytarzy używany jest roztwór Virkonu.

Powierzchnie zanieczyszczone organicznie dezynfekowane są roztw. Chloramix DT oraz Desprej. Do dezynfekcji sanitariatów używany jest również roztw. Savo WC i środki ogólnodostępne (Domestos). Dezynfekcja blatów i sprzętu w gabinetach zabiegowych oraz w pomieszczeniach rehabilitacji odbywa się za pomocą preparatu Desprej. Kieliszki do leków i termometry dezynfekowane są w 2% roztw. Endes AF. Krew do badań laboratoryjnych pobierana jest sprzętem jednorazowym i przekazywana do laboratorium Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zgierzu.

2.4.2. Higiena Środowiska - w zakresie Higieny Komunalnej.

W 2021r. nie przeprowadzono kontroli. Obiekt zlokalizowany jest w budynku 3 kondygnacyjnym wyposażonym w windę. Zakład podłączony do publicznej sieci wodno-kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Placówka zapewnia całodobową opiekę medyczną osobom przewlekle chorym.

Umowa na zabiegi DDD zawarta jest ze specjalistyczną firmą „Antyinspekt” Juryszewo 5/1, Rogozino – zabiegi wykonywane są co 2 miesiące.

Zwłoki przechowywane są na oddziale przez 2 godz., następnie zabierane przez firmę pogrzebową.

2.4.3. Blok żywienia.

Blok żywienia oparty na cateringu posiłków dostarczanych przez firmę cateringową „Magnezja” Krzysztof Kubera Zgierz, ul. Armii Krajowej 6, która została zatwierdzona w roku sprawozdawczym do prowadzenia przedmiotowej działalności. Posiłki dostarczane są do drzwi obiektu natomiast rozdzielane w rozdzielni posiłków przez personel firmy „Care”. Przygotowane posiłki w firmie cateringowej „Magnezja” dowożone specjalistycznym transportem do Europejskiego Centrum Opieki Medycznej „Care” Zgierz, ul. Dubois 17, zapewniającym ich właściwą jakość. Posiłki wydawane są przy łóżku pensjonariusza przez pracowników przedmiotowej firmy. Naczynia stołowe myte i wyparzone w zmywarko-wyparzarce. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia z badań lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, pracowali w czystej odzieży ochronnej z zachowaniem zasad higieny osobistej.

Dokumentacja GHP/GMP i HACCP wdrożona. W roku sprawozdawczym nie odnotowano interwencji dot. niewłaściwej jakości dostarczanych posiłków.

2.5. Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych, Jedlicze, ul. Jedlinowa 42/44.

2.5.1. Higiena Środowiska - w zakresie Higieny Komunalnej.

Zakład zlokalizowany w budynku Ośrodka Wypoczynkowo-Rehabilitacyjnego „Zacisze” w Jedliczu A. Zaplecze higieniczno-sanitarne jest wspólne z ośrodkiem rehabilitacyjno-wypoczynkowym. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg indywidualny. W przeprowadzonych w 2021r. badaniach wody z tego źródła stwierdzono, że woda spełnia obowiązujące wymogi dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli.

2.5.2. Blok żywienia.

Blok żywienia oparty na produkcji posiłków od surowca i cateringu posiłków.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnej.

II. Otwarte placówki służby zdrowia - publiczne.

W 2021r. pod nadzorem znajdowało się 18 publicznych otwartych zakładów opieki zdrowotnej.

-Miejski Zespół Przychodni Rejonowych w Zgierzu, do którego należą cztery Przychodnie Rejonowe:

- Przychodnia Rejonowa nr 1 w Zgierzu, ul. Fijałkowskiego 2
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

- Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Zgierzu, ul. Rembowskiego 36/40.
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

- Przychodnia Rejonowa Nr 3 w Zgierzu, ul. Łęczycka 24a
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

- Przychodnia Rejonowa Nr 4 w Zgierzu, ul. Staffa 10 bl.73
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

W skontrolowanych placówkach zachowana jest czystość bieżąca. Dezynfekcja prowadzona jest prawidłowo. Używany jest głównie sprzęt jednorazowy, a narzędzia wielorazowego użytku dezynfekowane są w 3% roztworze Tiutolu i 2% roztworze Stabimed. Narzędzia pakowane są w rękawy papierowo-foliowe, do środka pakietu zakładany jest wskaźnik chemiczny. Pakiety oznakowane są datą sterylizacji. Kontrole procesów sterylizacji prowadzone są prawidłowo. Proces sterylizacji przeprowadzany jest w autoklawach w Przychodni Rejonowej Nr 3, przy ul. Łęczycka 24a oraz w Przychodni Rejonowej Nr 1, przy ul. Fijałkowskiego 2.

Stanowiska mycia i dezynfekcji rąk zaopatrzone są w mydło płynne, środek antyseptyczny do rąk, podajnik z ręcznikiem jednorazowym. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne i sprzęt jednorazowego użytku jest wystarczające.

Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji wykonywane są we własnym zakresie.

- Poradnia Chorób Płuc i Alergii Układu Oddechowego w Zgierzu, przy ul. Długiej 56
Kontroli nie przeprowadzono.

- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Aleksandrowie Łódzkim
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

Miejskie Przychodnie Zdrowia w Ozorkowie:

- Miejska Przychodnia Zdrowia w Ozorkowie, ul. Spokojna 10
W 2021r. kontroli nie przeprowadzono.

- Miejska Przychodni Zdrowia w Ozorkowie, ul. Wigury 1
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

- Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia Gminy Ozorków
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

- Ośrodki Zdrowia w Paręczewie i Leźnicy Wielkiej
Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry.

III. Otwarte placówki służby zdrowia - niepubliczne.

1. W zakresie Epidemiologii.

Na podległym terenie nadzorowano 108 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Stan sanitarno-higieniczny pozostałych obiektów był dobry.

W skontrolowanych placówkach czystość bieżąca jest zachowana. W jednej placówce stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowych. Do dezynfekcji powierzchni i sprzętu medycznego używane są właściwe środki dezynfekcyjne. W większości zakładów opieki zdrowotnej, w których stosowane są narzędzia wielorazowe, znajdują się autoklawy, pozostałe mają podpisane umowy z podmiotami świadczącymi usługi sterylizacji.

Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji wykonywane są we własnym zakresie.

2. Higiena Środowiska w zakresie Higieny Komunalnej.

Działalność lecznicza wykonywana jest przez podmioty lecznicze w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

W ewidencji sekcji Higieny Środowiska pozostaje 80 przychodni i ośrodków zdrowia. W 2021 r. skontrolowano 28 podmiotów leczniczych udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Ogółem przeprowadzono w nich 28 kontroli.

Źródłami zaopatrzenia tych placówek w wodę są wodociągi publiczne. Ścieki są odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub gromadzone w lokalnych zbiornikach, systematycznie opróżnianych. Ścieków zakaźnych nie wytwarzają. Gabinety są wyposażone w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Odpady komunalne są gromadzone w typowych pojemnikach, okresowo opróżnianych. Tereny wokół pojemników utrzymane są czysto.

Postępowanie z odpadami medycznymi w zakresie ich zbierania i magazynowania spełnia obowiązujące wymogi.

W 2021 r. w związku z wejściem w październiku 2017 r. nowego rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi, w części placówek znakowanie pojemników i worków z odpadami nie spełniało nowych wymagań, jednakże uchybienia były niezwłocznie usuwane. Placówki magazynują odpady medyczne w urządzeniach chłodniczych. Postępowanie z odpadami w miejscach ich wytwarzania jest prawidłowe. Wszystkie podmioty mają zawarte umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Odpady niebezpieczne odbierane są przez specjalistyczne firmy bezpośrednio z każdej placówek.

IV. Indywidualna praktyka lekarska (grupowa i specjalistyczna)

W zakresie epidemiologii w 2021r. pod nadzorem znajdowało się 156 obiektów.

Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych placówek był dobry. Czystość bieżąca była utrzymana. W większości gabinetów prywatnych znajdują się autoklawy do sterylizacji sprzętu medycznego. Pozostałe

posiadają umowę z podmiotem świadczącym usługi z zakresu sterylizacji. Środki dezynfekcyjne są dobrane i stosowane właściwie. Stanowiska mycia i dezynfekcji rąk wyposażono prawidłowo. Narzędzia wielorazowego użytku po dezynfekcji i myciu pakowane są w pakiety papierowo-foliowe, zaopatrzone we wskaźniki chemiczne. Kontrola procesów sterylizacji prowadzona jest prawidłowo. Zaopatrzenie placówek w środki dezynfekcyjne i sprzęt jednorazowy jest wystarczające.

V. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki Laboratoryjnej Głowno ul. Wojska Polskiego 32/34

W 2021r. kontroli nie przeprowadzono.

VI. Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi rejon Zgierz

Nadzorem sanitarnym objętych było 8 karettek, które wyposażone są wyłącznie w sprzęt medyczny jednorazowego użytku. Stan sanitarny stwierdzony podczas kontroli był dobry. Dezynfekcje karettek odbywają się wg harmonogramu 1 raz w tygodniu w Łodzi przy ul. Wareckiej 2. Miejsca stacjonowania karettek w powiecie zgierskim:

- Zgierz ul. Parzęczewska 35(S-10; P-23; P-24; P-29; karetka nocnej i świątecznej pomocy; karetka przewozowa),
- Głowno, ul. Kopernika 19 (P-26); Głowno, ul. Kopernika 19 – gabinet nocnej i świątecznej pomocy,
- Stryków, ul. Targowa 19 (P-19),
- Ozorków, ul. Kościuszki 3 (P-28); Ozorków, ul. Spokojna 10 – gabinet nocnej i świątecznej pomocy,
- Rąbień AB (P-21); Aleksandrów Łódzki, ul. M. Skłodowskiej-Curie 1 – gabinet nocnej i świątecznej pomocy.

ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH.

3. Choroby zakaźne

3.1. Analiza porównawcza zachorowań na WZW typu B oraz WZW typu C w 2021 roku i w 2020 roku:

	2021 rok	2020 rok
WZW typu B	24	-
WZW typu C	10	-
WZW typu A	-	-
WZW typu B+C	-	-
WZW typu E	-	-

3.2. Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i zatruc pokarmowych przedstawiała się następująco:

	2021 rok	2020 rok
Salmonella enteritidis	49	20
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	268 w tym 266 Clostridium difficile	72 w tym 69 Clostridium difficile

Wirusowe zakażenia jelitowe	30 w tym 20 wirus Rota (8 dzieci do lat 2ch)	28 w tym 15 wirus Rota (7 dzieci do lat 2ch)
Nosiciele pałeczek Salmonella enteritidis (badania profilaktyczne do książeczek zdrowia)	-	1
Biegunki	40	32

3.3. Analiza porównawcza wybranych chorób zakaźnych w 2021 roku i w 2020 roku:

	2021 rok	2020 rok
Krztusiec	4	0
Ospa wietrzna	162	136
Świnka	1	2
Różyczka	-	1
Płonica	2	19
Borelioza	8	1
AIDS	1	-
Zakażenia HIV	7	-
Kiła	3	1
Rzeżączka	-	-
Grypa	1072	8006
Grypa wywołana wirusem AH1N1	-	-

W 2021 r. zarejestrowano 73 przypadki pokąsań ludzi przez zwierzęta, w 54 przypadkach podjęto szczepienia profilaktyczne.

3.4. Stan epidemiczny Covid-19 w Powiecie Zgierskim.

Stan sanitarno-epidemiologiczny powiatu zgierskiego w 2021 r. był odzwierciedleniem III i początkiem IV fali pandemicznej SARS-CoV-2.. Zachorowalność na Covid-19 jest uzależniona od wielu czynników warunkujących przebieg epidemii, m.in. wielkość i charakter powiatu pod względem demografii i warunków sprzyjających kontaktom. Powiat zgierski charakteryzuje się znacznym zurbanizowaniem (5 miast i 6 gmin wiejskich), dużą ilością mieszkańców (drugi pod względem liczby mieszkańców powiat w woj. łódzkim) a tym samym posiada dużą liczbę zakładów pracy i instytucji, co tworzy warunki sprzyjające kontaktom. Nie bez znaczenia jest satelitarny charakter powiatu w aglomeracji łódzkiej, przemieszczanie się ludności do pracy czy do szkół w Łodzi. Jednocześnie PPIS w Zgierzu podejmował i podejmuje wszystkie możliwe i dostępne działania zgodnie z kompetencjami w celu ograniczenia i przeciwdziałania zakażeniom epidemicznym.

Kluczowymi działaniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej są działania wynikające z ustawy z dnia 8 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi: dochodzenia epidemiologiczne, kierowanie osób na kwarantannę, opracowywanie ognisk zakażeń, NOP-ów, wdrażanie i obsługa nowych systemów teleinformatycznych, zlecenie badań w ogniskach, raportowanie w pionie GIS. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zgierzu wykonywał czynności wynikające z wielokrotnie nowelizowanych (w zależności od dynamiki zmian epidemii) rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, m.in. poprzez wykonywanie kontroli przestrzegania tych nakazów i zakazów we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Zgierzu w obiektach :

- galeriach handlowych/obiektach usługowo-handlowych,
- obiektach obrotu żywności typu bary, restauracje, sklepy spożywcze,
- siłowniach/klubach fitness,
- hotelach/pensjonatach/innych obiektach świadczących usługi hotelowe,
- obiektach sportowych i rekreacyjnych,
- salonach fryzjerskich/kosmetycznych,
- zakładach pracy,
- klubach/dyskotekach,
- innych obiektach.

Uczestniczono również w realizacji zapisów Rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, poprzez m.in. wydawanie opinii o zmianie trybu nauczania ze stacjonarnego na zdalny lub hybrydowy w placówkach szkolno- przedszkolnych.

W działania przeciwepidemiczne byli zaangażowani pracownicy wszystkich komórek merytorycznych PSSE w Zgierzu.

Jednocześnie, po wyciszeniu III fali Covid-19 zostały przywrócone kontrole i pobory prób zgodnie z harmonogramem w zakresie: higieny komunalnej, higieny pracy, bezpieczeństwa żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieny dzieci i młodzieży, epidemiologii oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Należy podkreślić, że równolegle wdrażane procesy cyfryzacji usług w ramach inspekcji sanitarnej z jednej strony wymagały ciągłej mobilizacji i nauki, z drugiej zaś przynosiły coraz więcej efektów i stopniowo ułatwiały codzienną pracę poprzez coraz bardziej kompleksowe rozwiązania w zakresie testowania, śledzenia kontaktów i kierowania na kwarantannę jako najważniejszych instrumentów walki z pandemią. Praca w centralnych systemach informatycznych (EWP, SEPIS, SRWE, Epibaza, Elektroniczne Karty Lokalizacji Pasażerów), miała na celu gromadzenie informacji nt. zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i obsługi zgłoszeń obywateli, dotyczących narażenia ich na zakażenie i objęcia kwarantanną oraz wykonywania u nich badań.

SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Pojawienie się zachorowań na COVID-19 oraz ogłoszenie w Polsce stanu epidemii poskutkowało koniecznością nie tylko skierowania wszystkich sił Państwowej Inspekcji Sanitarnej do walki z epidemią, ale również wprowadzeniem szeregu zmian organizacyjnych w codziennej pracy.

W październiku 2020 r., na szczeblu centralnym, uruchomiona została cyfrowa platforma –System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), który zapewnił realizację zadań całkowicie w systemie elektronicznym, w szczególności:

- możliwość pozyskania informacji o pozytywnym wyniku badania oraz o szczepieniach,
- przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych,
- nakładanie kwarantanny domowej na osoby z bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną,

- opracowywanie ognisk zachorowań,
- zgłaszanie NOP-ów,
- korzystając z gotowych formularzy elektronicznych, zgłoszenia osób z kontaktu z osobą zakażoną mogą tworzyć bezpośrednio instytucje, szkoły czy zakłady pracy.

Ponadto systemy cyfrowe zapewniają wymianę informacji pomiędzy jednostkami PIS z terenu całego kraju.

Wirtualna Stacja.

Doskonałym rozwiązaniem w ramach tego systemu jest praca w ramach tzw. „**Wirtualnej Stacji**”, która daje możliwość wsparcia najbardziej obciążonych Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną lub inne PSSE. Korzystając z tego narzędzia wspieraliśmy niektóre stacje powiatowe woj. łódzkiego, ale też korzystaliśmy z pomocy WSSE w Łodzi oraz stacji powiatowych, w sytuacji dużej liczby „plusów”, przekraczającej możliwość podjęcia zgłoszeń w obowiązującym czasie (3 godziny od zgłoszenia).

Jednocześnie jako jedna z nielicznych stacji nie zanotowaliśmy zachorowań ogniskowych wśród pracowników, które skutkowałyby koniecznością izolowania znacznej części załogi.

Dane dot. Covid-19 (w tym dane dot. poszczególnych powiatów) gromadzone i prezentowane są w sposób scentralizowany i dostępne na stronie: www.gov.pl/web/koronawirus .

Sposób pracy stacji sanitarno-epidemiologicznych w ciągu roku 2021 r. zmieniał się w zależności od określanych przez Ministerstwo Zdrowia zadań i priorytetów.

Dużym wyzwaniem były i są działania polegające na szybkim opanowywaniu ognisk epidemicznych występujących głównie w zakładach pracy, szkołach i placówkach całodobowej opieki .

W 2021r. w czasie trwania epidemii ogniska zakażeń SARS-CoV-2 wystąpiły w:

- Komendzie Powiatowej Policji w Zgierzu (4 pracowników)
- Monar w Sokolnikach (9 pensjonariuszy)
- Miejskie Przedszkole Nr 2 w Głownie (4 przypadki zakażeń)
- Miejskie Przedszkole Nr 3 w Zgierzu (3 przypadki zakażeń)
- I Liceum Ogólnokształcące w Głownie (4 przypadki zakażeń)
- Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Jana Niepokoje w Zgierz (12 przypadków zakażeń)
- Arvato Stryków - magazyn Zara (129 przypadków zakażeń)
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Strykowie (23 przypadki zakażeń)
- Arvato magazyn LPP Stryków (27 przypadków zakażeń)
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Aleksandrowie Łódzkim (37 przypadków zakażeń)
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Aleksandrowie Łódzkim (23 przypadki zakażeń)
- DPS w Ozorkowie, ul. Mickiewicza 1 (26 przypadków zakażeń)
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 (6 przypadków zakażeń)
- Miejskie Przedszkole Nr 15 w Zgierzu (6 przypadków zakażeń)
- Szkoła Podstawowa z Oddz. Integr. w Rudzie Bugaj (15 przypadków zakażeń)

4. Szczepienia ochronne

W zakresie nadzoru nad szczepieniami ochronnymi prowadzono działania mające na celu prawidłową realizację Szczepień Ochronnych.

5. Pozostałe zagadnienia

Wystąpienie zakażeń spowodowanych rozprzestrzenianiem się drobnoustrojów chorobotwórczych oraz zbiorowe zatrucia pokarmowe, powodują podjęcie przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego działań w oparciu o plany operacyjne zawierające procedury i harmonogramy przygotowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministerstwo Zdrowia (przyjęcie zgłoszenia choroby zakaźnej, opracowanie przypadku zachorowania lub ogniska zakażenia, podjęcie działań profilaktycznych w otoczeniu chorego).

Minister Zdrowia w drodze rozporządzenia określa programy zapobiegania i zwalczania określonych zakażeń i chorób zakaźnych. Realizacja tych programów na szczeblu Powiatowej Inspekcji Sanitarnej polega na rozpoznawaniu i monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej oraz podejmowaniu działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażeń, przecięcia dróg ich szerzenia się oraz uodpornienie osób podatnych na zakażenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w stanie zagrożenia epidemicznego lub epidemii współdziała z innymi organami oraz służbami administracji szczebla powiatowego

2. HIGIENA ŻYWIENIA, ŻYWNOŚCI I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

CHARAKTERYSTYKA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.

W roku 2021 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu zgierskiego objęto nadzorem **2757** zakładów w tym **1** zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki oraz **1** zakład konfekcjonujący kosmetyki (bez ich wytwarzania) skontrolowano – **457**, zatwierdzono - **153**, wpisano do rejestru – **34**, przeprowadzono ogółem kontroli sanitarnych - **561** w tym kontroli interwencyjnych – **135**, kontroli sprawdzających i rekontroli– **9**

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **193** zakłady.

Ogółem wydano **14** decyzji administracyjnych, w tym:

- żywienie otwarte: ogółem **5** w tym **1** z rygorem natychmiastowej wykonalności
- żywienie zamknięte ogółem **4**:
  - 1 stołówka szkolna;
  - 2 stołówki przedszkolne;
  - 1 stołówka DPS.
- zakłady produkcji żywności: **5** (piekarnie)

Nałożono ogółem **5** mandatów karnych na sumę **3300** zł, nie kierowano wniosków do Sądu, nie kierowano do Prokuratury zawiadomień o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa, skierowano **2** wnioski o nałożenie kary pieniężnej do ŁPWIS.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH ZLOKALIZOWANYCH W MIEJSCOWOŚCIACH WCZASOWYCH I NA TRASACH TURYSTYCZNYCH

W 2021 roku na trasach turystycznych i w miejscowościach wczasowych zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego przeprowadzono 32 kontrole, w tym 9 kontroli interwencyjnych, 1 kontrolę sprawdzającą zalecenia pokontrolne, skontrolowano i sklasyfikowano 18 obiektów.

INTERWENCJE

W **2021r.** ogółem zarejestrowano **39** interwencji w tym:

- **8** anonimowych;
- **17** imiennych (telefonicznych, pisemnych, e-mail);
- **10** zgłoszonych do WSSE w Łodzi;
- **1** zgłoszona do Głównego Inspektora Sanitarnego;
- **2** przekazane przez PSSE Koszalin i PSSE Łódź;
- **1** przekazana przez Urząd Skarbowy (dot. prowadzenia usług gastronomicznych w domu prywatnym)

Ogółem:

Potwierdzonych - **4**;

Niepotwierdzonych – **33**.

Przekazanych zgodnie z kompetencjami – **2** (do PSSE w Brzezinach i do Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Zgierzu).

W 2 przekazanych interwencjach sprawy dotyczyły:

- 1) wystąpienia dolegliwości żołądkowo jelitowych po spożyciu środków spożywczych zakupionych na stacji paliw Shell Autostrada A-2, 95-010 Stryków. Sprawę przekazano PPIS w Brzezinach zgodnie z właściwością miejscową;
- 2) stanu sanitarno –higienicznego na terenie wokół spalonego sklepu tj. wydobywającego się fetoru i dużego zamuszenia. Sprawę przekazano zgodnie z kompetencjami do Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Zgierzu.

W interwencjach potwierdzonych w 1 przypadku nie nałożono mandatu karnego – skierowano wniosek do ŁPWIS o nałożenie kary pieniężnej (produkcja domowa wyrobów cukierniczych bez złożenia wniosku o wpis do rejestru). Właścicielka złożyła wniosek o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w zakresie produkcji ciast trwałych i nietrwałych mikrobiologicznie w zakładzie cukierniczym. PPIS w Zgierzu wydał decyzję zatwierdzającą zakład.

Ogółem nałożono **2** mandaty karne na sumę **800 zł.**
(1x 300 zł; 1x 500zł)

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI OGÓLEM:

- Zarejestrowano - **8**
- Potwierdzonych - **2**
- Niepotwierdzonych - **6**

Piekarnie - wg MZ 48 - 04

Zarejestrowano-**4**

Potwierdzonych-**0**

Niepotwierdzonych - **4**

Interwencje, które nie zostały potwierdzone dot.:

- zanieczyszczeń fizycznych (włosów, kawałków folii oraz kawałka drutu) i biologicznych (szkodników - much) w pieczywie, bułce słodkiej oraz w bułce tartej.

Ciastkarnie

Zarejestrowano – **1**

Potwierdzonych – **1**(częściowo)

Niepotwierdzonych - **0**

Interwencja dot.

- niewłaściwego stanu sanitarno- higienicznego w zakładzie;
- używania do produkcji surowców niewiadomego pochodzenia;
- brak środków do dezynfekcji oraz środków ochrony indywidualnej;
- brak aktualnych badań lekarskich pracowników;
- zły stan sanitarno- techniczny urządzeń produkcyjnych oraz środka transportu.

Interwencja potwierdziła się w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno- technicznego środka transportu. Wydano zalecenia dot. doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego środka transportu, które zostały wykonane.

Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych

- Zarejestrowano - **1**
- Potwierdzonych - **0**
- Niepotwierdzonych – **1**

Interwencja przesłana przez PSSE w Koszalinie w związku z zakupem przez klienta wody o zmienionych cechach organoleptycznych (mętny kolor, gorzki smak, zanieczyszczenie fizyczne). W produkcji pn. Primavera lekko gazowana. Pobrano do badań laboratoryjnych próbkę przedmiotowej wody w kierunku oceny cech organoleptycznych. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono,

że próbka środka spożywczego pod względem przebadanych parametrów (wygląd, barwa, konsystencja, zapach, smak) jest produktem bezpiecznym dla zdrowia.

Producenci żywności w warunkach domowych

Zarejestrowano-2

Potwierdzonych - 1

Niepotwierdzonych – 1

- Interwencja niepotwierdzona została przesłana przez Urząd Skarbowy w sprawie prowadzenia usług gastronomicznych (obiadów) w domu prywatnym. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, iż interwencja jest bezpodstawna.
- Interwencja potwierdzona dot. produkcji w warunkach domowych wyrobów cukierniczych bez złożenia wniosku o wpis do rejestru. Właścicielka złożyła wniosek o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w zakresie produkcji ciast trwałych i nietrwałych mikrobiologicznie w zakładzie cukierniczym. PPIS w Zgierzu wydał decyzję zatwierdzającą zakład.

Inne Wytwórnice Żywności

Zarejestrowano - 1

Potwierdzonych – 0

Niepotwierdzonych – 1

Interwencja dot. produkcji żywności w firmie chemicznej w której panują anty-sanitarne warunki. Kilkakrotne kontrole wykazały, iż zakład był zamknięty.

Zakłady obrotu żywnością:

Sklepy spożywcze

Zarejestrowano - 10

Potwierdzonych – 2

Niepotwierdzonych – 7

Przekazanych- 1 do Sekcji Higieny Środowiska zgodnie z kompetencjami.

Interwencje potwierdzone dot.

- niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń, wyposażenia,
- braku ręczników jednorazowego użytku oraz ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w toalecie dla personelu,
- bytowania szkodników (w tym zakresie interwencja niepotwierdzona),
- sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ dacie minimalnej trwałości oraz o zmienionych cechach organoleptycznych,

Nałożono 2 mandaty karne na sumę 800zł (1x500zł i 1x 300zł)

Interwencje niepotwierdzone dot. m.in.:

- nieprzestrzegania obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii przez pracowników i klientów sklepów w tym braku środków dezynfekcyjnych, limitu osób mogących jednorazowo przebywać w obiekcie oraz braku zabezpieczenia ust i nosa przez pracowników oraz klientów;
- nieprawidłowej gospodarki odpadami;
- niewłaściwych cech organoleptycznych środków spożywczych;
- niewłaściwego przechowywania środków nietrwałych mikrobiologicznie;
- fetoru i dużego zamuszenia na terenie spalonego sklepu;
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo - jelitowych po spożyciu ciasta pn. Sernik hetmański. W ramach urzędowej kontroli pobrano 5 próbek przedmiotowego ciasta do badań laboratoryjnych

w kierunku mikrobiologii. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że próbka środka spożywczego pod względem przebadanych parametrów jest produktem bezpiecznym dla zdrowia.

Super i hiper markety

Zarejestrowano - **6**

Potwierdzonych – **0**

Niepotwierdzonych – **6**

Interwencje dot.

- niewłaściwej jakości zdrowotnej (w tym zanieczyszczenia pestycydami i środkami ropopochodnymi) oraz o zmienionych cechach organoleptycznych środków spożywczych;
- nieprzestrzegania obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii przez pracowników i klientów sklepów w tym braku środków dezynfekcyjnych,
- anty-sanitarnego stanu pomieszczeń, wyposażenia i sprzętu;
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ dacie minimalnej trwałości oraz o zmienionych cechach organoleptycznych;

Kioski

Zarejestrowano - **2**

Potwierdzonych – **0**

Niepotwierdzonych – **2** (w tym 1 kiosk nie będący pod nadzorem PIS w Zgierzu – kiosk z prasą).

Interwencje dot.

- nieprzestrzegania obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii;
- braku przestrzegania higieny przy sprzedaży środków spożywczych na wagę (brak rękawiczek jednorazowego użytku).

Magazyny Hurtowe

Zarejestrowano – **1** (obiekt nie będący pod nadzorem PPIS w Zgierzu)

Potwierdzonych – **0**

Niepotwierdzonych – **0**

Przekazanych – **1** do Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu.

Interwencja dot.

Podejrzenia wprowadzenia do obrotu kawy ziarnistej po upływie terminu przydatności do spożycia. W związku z brakiem możliwości przeprowadzenia kontroli (zakład zamknięty) oraz nie stawieniem się na wezwanie właściciela budynku sprawę przekazano do Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu. W odpowiedzi Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu pismem poinformowała, że obserwacje przeprowadzone o różnych porach nie wykazały ruchu osób oraz pojazdów. Nie stwierdzono także „świeżych” śladów opon samochodowych przy bramie wjazdowej.

Obiekty ruchome i tymczasowe

Zarejestrowano – **1**

Potwierdzonych – **0**

Niepotwierdzonych – **0**

Przekazanych – **1** do PPIS w Tomaszowie Mazowieckim zgodnie z siedzibą zakładu.

Interwencja dotyczyła wprowadzania do obrotu handlowego na rynku w Strykowie środków spożywczych w tym pochodzenia zwierzęcego po upływie terminu przydatności.

Kontrole przeprowadzono przy współdziałaniu przedstawicieli WIS i nie stwierdzono środków spożywczych w tym pochodzenia zwierzęcego po upływie terminu przydatności. Natomiast w

przypadku 2 stoisk stwierdzono brak do wglądu dokumentów potwierdzających możliwość prowadzenia działalności. W związku z powyższym PPIS w Zgierzu przekazał sprawę zgodnie z siedzibą zakładu PPIS w Tomaszowie Mazowieckim.

Zakłady żywienia zbiorowego

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Ogółem zarejestrowano - **2**

- Potwierdzonych - **0**,

- Niepotwierdzonych – **2**

Interwencje dot.:

- nieprzestrzegania rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii;
- niewłaściwej jakości potraw o zmienionych cechach organoleptycznych (zamrażane, odgrzewane);
- braku porządku i stosowania środków dezynfekcyjnych.

W przypadku jednej interwencji nie przeprowadzono kontroli lecz postępowanie wyjaśniające w oparciu o dokumentację dostarczoną przez właściciela zakładu do siedziby Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Zgierzu.

Zakłady małej gastronomii

Zarejestrowano - **6**

Potwierdzonych - **0**

Niepotwierdzonych – **5**

Przekazanych – **1** do PSSE w Brzezinach zgodnie z właściwością miejscową.

Interwencje dot.:

- wystąpienia dolegliwości żołądkowo- jelitowych po spożyciu środków spożywczych;
- niewłaściwych cech organoleptycznych gotowych potraw;
  - niewłaściwego stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń tj. zapchane i brudne toalety, zakurzone stoły, regały;
  - nieprzestrzegania reżimu sanitarnego w związku z wystąpieniem stanu epidemii (brak płynu do dezynfekcji rąk, osoby obsługujące klientów pracują bez zabezpieczenia ust i nosa)
  - niewłaściwej higieny osobistej;
  - obecności szkodników (mysz) oraz śladów ich bytowania;
  - nieprzestrzegania w zakładzie dobrej praktyki higienicznej i dobrej praktyki produkcyjnej.

W przypadku interwencji na jeden zakład , które zostały zgłoszone dzień po dniu przeprowadzono jedną kontrolę z uwzględnieniem zarzutów zawartych w dwóch interwencjach.

Zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych

Zarejestrowano - **1**

Potwierdzonych - **0**

Niepotwierdzonych - **1**

Interwencja dot.:

- braku decyzji zatwierdzającej zakład;
- braku aktualnych badań wody;
- produkcji żywności;
- zatrudnienia osób nieposiadających badań lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych;
- produkcji surówek z warzyw okopowych;
- kilkukrotnego zarażania i odmrażania mięsa;

- handlu mięsem mrożonym dostarczonym samochodem osobowym.

Żywnienie zbiorowe typu zamkniętego

Stołówki pracownicze

Zarejestrowano - **1**

Potwierdzonych - **0**

Niepotwierdzonych - **1**

Interwencja dot.

- anty-sanitarnego stanu stołówki;
- nieprzestrzegania reżimu sanitarnego w związku z wystąpieniem stanu epidemii (brak płynu do dezynfekcji rąk).

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH KRAJOWYCH

W roku 2021 r. przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz badania laboratoryjne próbek krajowych, z UE, z importu znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu:

- ogółem zbadano **252** próbki środków spożywczych
  - 218** krajowych
  - 6** UE
  - 28** import

Kwestionowano **2 próbki:**

- w **1 próbce** pn. Wątroba z kurczaka badanej w kierunku mikrobiologii ze względu na oznaczenie w próbce *Campylobacter* spp. w 10g;
- 1 próbce** pn. Kapusta pekińska młoda badanej w kierunku chemicznym z uwagi na stwierdzenie przekroczenia NDP pozostałości pestycydu pn. Dimeytoat w ilości $0,060 \pm 0,030$ mg/kg.

W 2021 r. wydano **105** ocen środków spożywczych.

Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano **27** próbek, w tym:

21 krajowych

0 UE

6 import

W kierunku mikrobiologii pod względem znakowania oceniono **16 próbek** środków spożywczych w tym:

15 krajowych

1 import

0 UE

Pod względem parametrów fizyko-chemicznych i biologicznych zbadano **76 próbek**, w tym:

68 krajowych

6 UE

2 import

W kierunku parametrów fizyko-chemicznych i biologicznych pod względem znakowania oceniono **39** próbek krajowych

Ogółem pod względem znakowania w 2021 r. oceniono **56** próbek środków spożywczych w tym:

55 krajowych

0 UE

1 import

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH Z IMPORTU

W 2021 r. zbadano ogółem **28** próbek z importu, brak kwestionowania (w roku 2020 odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł **0** %), w tym:

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano **26** próbek, z czego **20** próbek pobranych w ramach kontroli granicznej z **gr. 18** Sezam, brak kwestionowania,
- pod względem parametrów chemicznych zbadano **2 próbki**, brak kwestionowania

ZATRUCIA POKARMOWE

W 2021r.nie prowadzono dochodzeń w sprawie zatruc pokarmowych z uwagi na brak zgłoszeń.

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI I OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 obiekty w których przeprowadzono kontrole kompleksowe. Nie nakładano mandatów karnych, nie kierowano wniosków do sądu, zawiadomień do prokuratury i wniosków o nałożenie kary pieniężnej do PWIS w Łodzi.

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI, KONFEKCJONOWANIA I OBROTU KOSMETYKAMI

W powiecie zgierskim brak jest zakładów produkcji kosmetyków (bez konfekcjonowania).

W 2021 r. zewidencjonowano:

- **1 zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki** w którym w roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Działalność zakładu opiera się na produkcji kremów, środków do demakijażu, balsamów po goleniu, antyperspirantów w żelu w oparciu o zawarte umowy i zamówienia z kontrahentami z różnych krajów m.in. Rosja, Turcja, Izrael, Afryka, a także na rynek krajowy.

-**1 zakład konfekcjonujący kosmetyki (bez wytwarzania)** w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Działalność zakładu opiera się na rozlewie perfum (roztworów hydro-alkoholowych) oraz konfekcjonowaniu kosmetyków oryginalnie zamkniętych w zestawy upominkowe i odbywa się w oparciu o zawarte umowy i zlecenia od kontrahentów.

Obiekty obrotu kosmetykami

w tym:

- hurtownie – zewidencjonowano 1

W roku sprawozdawczym kontroli sanitarnej nie przeprowadzono;

- sklepy- zewidencjonowano 13

W roku sprawozdawczym kontroli nie przeprowadzono.

W ramach urzędowej kontroli pobrano 3 próbki krajowe kosmetyków w kierunku mikrobiologii, chemii tj.

- Krem do twarzy;
- Mleczko do demakijażu;
- Tonik;

Brak próbek kwestionowanych.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2021 r. do badań laboratoryjnych ze sklepów ze stoiskami ze sprzedażą materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano 1 próbkę z importu, zakwestionowano - 0 próbek.

OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ PRZYWOŻONEJ Z ZAGRANICY ŻYWNOŚCI ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W ramach kontroli granicznej w 2021 roku dokonano oceny 145 partii, w tym 60 partii środków spożywczych oraz 85 partii materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pochodzących z krajów trzecich (spoza UE).

Dla zgłoszonych wnioskami do oceny zaimportowanych środków spożywczych pochodzących z krajów trzecich (Meksyk, Wielka Brytania, Niger, Chiny) wydano 11 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy i 7 świadectw dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością spełniające wymagania prawa żywnościowego (Chiny, Turcja, Wielka Brytania) oraz 12 dokumentów CHED-D w systemie TRACES NT (10 dot. sezamu pochodzącego z Nigerii, 2 dot. orzechów ziemnych pochodzących z Argentyny).

W ramach granicznej kontroli sanitarnej do badań laboratoryjnych pobrano 20 próbek sezamu (20 próbek sezamu pochodzącego z Nigerii) w kierunku badań mikrobiologicznych salmonella obecność w 25g.

Wszystkie przesyłki dopuszczono do obrotu w kraju.

Przeprowadzono 25 kontroli dot. oceny środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach granicznej kontroli sanitarnej, które wykazano liczbowo w sprawozdaniu MZ-45 dla produktów **importowanych z krajów trzecich oraz 51 kontroli dla eksportowanych** środków spożywczych wywożonych do krajów poza Unię Europejską (Ukraina, Rosja, Kuwejt, Mołdawia, Filipiny, Emiraty Arabskie, Arabia Saudyjska, Maroko, Kuwejt, Brazylia, Armenia, Katar, Jordania, Turcja, Mauritius, Chiny).

Wydano 88 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych dla 482 partii środków spożywczych.

W związku z dokonywaniem oceny produktów w ramach granicznej kontroli sanitarnej wystawiono 75 decyzji płatniczych (24 decyzje w związku z importem oraz 51 decyzji w związku z eksportem) na łączną kwotę 16 027 zł. (6 590 zł. – dot. importu, 9 437 zł. - dot. eksportu).

KONTROLA PRAWIDŁOWOŚCI ZNAKOWANIA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.

Ogółem pod względem znakowania w 2021 r. ogólnie oceniono 95 próbek środków spożywczych w tym:

94 krajowych

0 UE

1 import

KONTROLA PRAWIDŁOWOŚCI STOSOWANIA SUBSTANCJI DODATKOWYCH

Podczas kontroli w zakładach produkcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji dodatkowych używanych do produkcji.

Do badań laboratoryjnych w kierunku chemii: substancje dodatkowe pobrano **11 próbek**.

Brak kwestionowania.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (W TYM RÓWNIEŻ PRAWIDŁOWOŚCIĄ DOKUMENTACJI WYMAGANEJ PRZEPISAMI WETERYNARYJNYMI) STOSOWANYCH DO PRODUKCJI W NADZOROWANYCH ZAKŁADACH

Środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego wprowadzane do obrotu posiadają oznakowanie zgodne z przepisami tj. na opakowaniach jednostkowych posiadają weterynaryjny numer identyfikacyjny oraz do faktury dołączane są kserokopie HDI.

NADZÓR NAD PRAWIDŁOWOŚCIĄ POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI KUCHENNYMI I CATERINGOWYMI POCHODZĄCYMI Z OBIEKTÓW ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ORAZ UBOCZNYMI PRODUKTAMI ZWIERZECYMI POCHODZĄCYMI Z OBIEKTÓW OBROTU ŻYWNOSCIĄ

Zakłady żywienia zbiorowego prowadzą prawidłową gospodarkę w zakresie usuwania odpadów kat. III, posiadają podpisane umowy z firmami specjalistycznymi odbierającymi odpady pokonsumpcyjne i poprodukcyjne. Sklepy firmowe mięsno-wędliniarskie, zakład garmażeryjny, hurtownie mięsno-wędliniarskie posiadają podpisane umowy z firmami utylizacyjnymi. W 2021r. roku podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości postępowania z odpadami kuchennymi i cateringowymi.

WSPÓLPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

1. Wspólne kontrole targowisk oraz obiektów funkcjonujących na ich terenie
2. Wspólne kontrole interwencyjne
3. Współpraca w zakresie nadzoru nad odpadami kuchennymi i cateringowymi pochodzącymi z zakładów żywienia zbiorowego.
4. Przekazywanie wyników badań laboratoryjnych zakwestionowanych próbek środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego
5. Przekazywanie informacji o przypadkach zatruc pokarmowych
6. Współpraca w ramach systemu RASFF
7. Wspólne szkolenia
8. Przekazywanie list zakładów nadzorowanych przez PIS i WIS
9. Inne działania

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska

W 2021r. przeprowadzono 2 kontrole u producentów produkcji pierwotnej (rolników) wspólnie z WIOŚ. Podczas kontroli pobrano do badań 1 próbkę owoców miękkich w kierunku pozostałości pestycydów. Próbek nie kwestionowano.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole u producentów produkcji pierwotnej (rolników) wspólnie z PIORiN. Podczas kontroli pobrano do badań 1 próbkę owoców miękkich w kierunku pozostałości pestycydów. Próbek nie kwestionowano.

WNIOSKI

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych w 2021r. zaplanowała i wykonała zgodnie z harmonogramem następującą ilość kontroli:

Rodzaj obiektów	Ilość zaplanowanych kontroli	Ilość wykonanych kontroli zgodnie z planem lub w innym terminie	Ogółem kontroli
Produkcja	84	65	100
Obrót	110	53	281
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym mała gastronomia	119 (w tym 70 żywienia zbiorowe otwarte i 48 mała gastronomia stacjonarna oraz 1 w obiektach ruchomych i tymczasowych)	49 (w tym 41 żyw. zbiorowe otwarte, 8 mała gastronomia)	128 (w tym 76. zbiorowe otwarte, 34 mała gastronomia stacjonarna oraz 18 w obiektach ruchomych i tymczasowych)
Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	81	18	45
Wytwórnice materiałów i wyrobów przezn. do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami przezn. do kontaktu z żywnością	6 (w tym 4 w wytwórniach materiałów oraz 2 w miejscach obrotu materiałami)	4 (w tym 2 w wytwórni materiałów oraz 2 w miejscach obrotu materiałami)	5 (w tym 2 w wytwórni materiałów oraz 3 w miejscach obrotu materiałami)
Wytwórnice kosmetyków oraz miejsca obrotu kosmetykami	1 (w tym 1 wytwórnia kosmetyków 0 miejsca obrotu)	1	2 (w tym w wytwórni kosmetyków 1 oraz 1 w zakładzie konfekcjonowania)
Ogółem	401	190	561

Ogółem sporządzono **561** protokołów kontroli, w tym **11** sprawdzających oraz 76 protokołów w ramach kontroli granicznej.

Wydano ogółem **300** decyzji, w tym:

- zatwierdzające zakład – **153**
- wykreślenia zakładu z rejestru zakładów – **104**
- decyzje zmieniające – **29** (w tym **25** dot. rozszerzenie działalności, **2** zmieniające termin wykonania decyzji nakazujących i **2** dot. zmiany siedziby firmy)
- decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego – **14 w tym 1 unieruchomienia**
- płatnicze – **98**, w tym **75** za dokonanie oceny i wydanie świadectw dla środków spożywczych/ materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pochodzących z importu

Poza tym wydano **34** zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Skierowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do PWIS w Łodzi.

Ogółem skontrolowano **457** zakładów (w tym **5** zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj. 2 wytwórnie oraz 3 miejsca obrotu.)

Nie wykonanie zaplanowanych kontroli w harmonogramie zostało spowodowane tym, że w roku sprawozdawczym Sekcja BŻŻ i PK w związku z wystąpieniem epidemii SARS CoV-2 była częściowo wyłączona z pracy ponieważ przeprowadzała wywiady z osobami z dodatnimi wynikami SARS-CoV-2 oraz przeprowadzała kontrole związane z przestrzeganiem rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Ogółem przeprowadzono 356 kontroli covidowych, które w całości przekazano do Sekcji Epidemiologii. Nie wykonanie zaplanowanych kontroli spowodowane było likwidacją zakładów, częściowym lub całkowitym zawieszeniem działalności zakładów w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju.

Podsumowując należy stwierdzić, że wzrasta również liczba spraw z obszaru bezpieczeństwa żywności wymagających dodatkowego zaangażowania pracowników m. in. poprzez:

- przeprowadzanie dodatkowych kontroli (tematycznych, akcyjnych) w związku z otrzymywanymi pismami oraz rozszerzeniem działalności zakładów już wcześniej zatwierdzonych;
- prowadzenie postępowań wyjaśniających w sprawie środków spożywczych w tym suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- zebranie materiału dowodowego w przypadku kierowania wniosków o nałożenie kary pieniężnej do PWIS w Łodzi oraz wydawania decyzji płatniczej np. za negatywne kontrole,
- uczestnictwo we wspólnych kontrolach z Sekcjami: HDM, Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym (w ramach kontroli związanych z odbiorami, a także przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej).
- kontrole w ramach systemu RASFF,
- kontrole w związku z interwencjami klientów,
- pobieranie próbek żywności i przedmiotów użytku,
- wydawanie ocen jakości dla środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością krajowych i granicznych,
- sporządzanie sprawozdań z pobranych próbek w dokumentach XLS i EXEL,
- wprowadzanie danych do bazy SBŻ,
- udzielania instruktażu związanego z dokumentacją GHP/GMP i systemem HACCP oraz informacjami z zakresu obowiązujących przepisów prawnych, w tym prawa żywnościowego

- udzielania informacji nt. obowiązujących przepisów w odniesieniu do nowo otwieranych zakładów nie wymagających dokumentacji projektowej z uwagi na wcześniej wydane decyzje dopuszczające do użytkowania przez Nadzór Budowlany – budynek handlowo-usługowy, a także wcześniej prowadzonej działalności,
- udzielania pisemnych odpowiedzi drogą e-mail na pisma kierowane przez osoby prywatne, a także przez podmioty prowadzące działalność w zakresie sprzedaży i produkcji żywności,
- przeprowadzanie kontroli granicznych (sprawdzanie dokumentacji, dokonanie oceny organoleptycznej partii towaru oraz znakowania i wydawanie świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze/ materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością).

3. HIGIENA ŚRODOWISKA - HIGIENA KOMUNALNA

Sekcja Higieny Środowiska w 2021 r. przeprowadziła łącznie 328 kontroli w zakresie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- **205** kontroli w obiektach typu wodociągi, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria, odnowa biologiczna, hotele i pokoje noclegowe, obiekty wczasowo – turystyczne, ustępy publiczne, baseny, kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, domy pomocy społecznej, dworce i inne obiekty użyteczności publicznej) i posesjach w ramach interwencji,
- **123** kontrole terenowo - laboratoryjne związane z poborem próbek wody.

Pobrano do badania łącznie **294 próbki wody**, w tym:

- **42** z basenów
- **3** z kąpielisk
- **212** z wodociągów i innych ujęć wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- **37** próbek wody ciepłej w kierunku Legionella sp.

Łącznie w związku z prowadzonym nadzorem sanitarno-epidemiologicznym wydano **61** decyzji administracyjnych w tym:

- **12** merytorycznych nakazujących (z rygorem natychmiastowej wykonalności)
- **5** zmieniających termin wykonania obowiązku
- **29** zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok
- **1** na wywóz zwłok
- **2** umarzające wszczęte postępowania administracyjne
- **4** zatwierdzających laboratoria do wykonywania badań wody do spożycia.
- **8** decyzji płatniczych za stwierdzone nieprawidłowości

Wydano **16** postanowień opiniujących sprowadzenie zwłoki szczątków osób zmarłych za granicą.

Rozpatrzono **33** interwencje w tym:

- 18 dotyczących spraw porządkowych i ewentualnych uciążliwości środowiskowych;
- 4 dotyczące wody do spożycia przez ludzi;
- 8 dotyczących nieprzestrzegania wymagań rozporządzenie w sprawie ustanowienia; określonych ograniczeń, nakazów i zakazów związku z wystąpieniem epidemii;
- 3 dotyczące innych spraw związanych z działalnością sekcji higieny środowiska.

3.1. Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wzorem lat ubiegłych sekcja higieny środowiska kontynuowała w 2021 r. monitoring jakości wody z częstotliwością i w zakresie wynikającym z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Monitoringiem objętych było:

- 38 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- 1 ujęcie do produkcji wód butelkowanych,
- 1 ujęcie awaryjne szpitala,
- 10 ujęć indywidualnych

Ujęcie awaryjne Szpitala Miejskiego w Głownie nadal jest wyłączone z eksploatacji. W trakcie realizacji pozostaje decyzja zobowiązująca do zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas wydana w 2019 r. z terminem realizacji przedłużonym do 31.12.2021 r.

W zakresie stanu technicznego ujęć wodociągowych w większości wodociągów nie przeprowadzono w 2021 r. kontroli. Doraźne zalecenia odmalowania pomieszczeń SUW wydano dla dwóch skontrolowanych urządzeń wodociągowych.

Na koniec 2021 r. jakość wody we wszystkich wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oceniono jako przydatną do spożycia przez ludzi, w tym w jednym wodociągu warunkowo po przegotowaniu.

Wodociągi o wydajności < 100 m³ /d – 7 obiektów – ilość bez zmian

PSSE w Zgierzu nadzorowała w 2021 r. w tej grupie 7 wiejskich wodociągów zbiorowego zaopatrzenia: Celestynów, Parzęczew, Prawęcice, Sierznia, Warszewice, Lipka-Niesułków, Skotniki. We wszystkich obiektach wodę na koniec roku oceniono jako dobrą. W 2021 r. w tej grupie obiektów nie wydawano decyzji.

Wodociągi o wydajności : 100-1000 m³/d – 27 obiektów – ilość bez zmian

PSSE w Zgierzu nadzorowała w 2021 r. w tej grupie 27 wodociągów:

- 26 wiejskich wodociągów zbiorowego zaopatrzenia: Tymienica, Modlna, Sokolniki, Biała, Kębliny, Rosanów, Ustronie, Kania Góra, Grotniki, Janów-Józefów, Kotowice-Gieczno, Maciejów, Ługi, Bratoszewice, Dobra, Koźle, Zelgoszcz, Mąkolice, Popów Głowieński, Boczki Domaradzkie, Lubianków, Sobień, Bełdów, Ignacew Folwarczny, Chrzastów Wielki, Orła;

- 1 miejski wodociąg zbiorowego zaopatrzenia: Stryków

W wszystkich wodociągach jakość wody na koniec roku oceniono jaką dobrą.

W wodociągu Ustronie gm. Zgierz woda na koniec roku była warunkowo przydatna do spożycia. Od połowy listopada w wodzie wystąpiła nieprawidłowa zmiana w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp 22°C po 72 h. Ze względu na trwające prace modernizacyjne stacji uzdatniania wody nie udało się uzyskać całkowitej poprawy jakości wody. Dopiero z początkiem 2022 r. po zainstalowaniu lampy UV na tymczasowym SUW, ogólna liczba mikroorganizmów spełniała obowiązujące wymagania.

W wodociągu Mąkolice gm. Głównie w ostatnim badaniu w listopadzie 2021 r. wystąpiły enterokoki. Sieć wodociągową przełączono na zasilanie z wodociągu Boczki Domaradzkie, w którym woda spełniała obowiązujące wymagania, zapewniając tym samym prawidłową jakość wody konsumentom z tego obszaru. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i wykonaniu badań wody na SUW w Mąkolicach nie stwierdzono obecności enterokoków, ale wystąpiła nieprawidłowa zmiana w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp 22°C po 72 h. Właściciel wodociągu zdecydował się na nieprzełączanie zasilania sieci, tak że do końca 2021 r. wodociąg był już zasilany z ujęcia w Boczki Domaradzkie, aby konsumenci korzystali z wody właściwej jakości.

Przekroczenia mikrobiologiczne wystąpiły również w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

- 1/ Bratoszewice – grupa coli <10 jtk – warunkowa (po przegotowaniu) przydatność wody do spożycia w okresie od 11.06. -18.06.2021 r. a następnie od 25.06. - 24.08.2021 r.
- 2/ Orła – grupa coli <10 jtk - warunkowa (po przegotowaniu) przydatność wody do spożycia w okresie 19.11.- 07.12.2021 r.
- 3/ Sokolniki – grupa coli <10 jtk warunkowa (po przegotowaniu) przydatność wody do spożycia w okresie 10.12.-13.12.2021 r.
- 4/ Popów – grupa coli >10 jtk – brak przydatności wody do spożycia 15.10.-28.10.21 a następnie warunkowa przydatność wody do spożycia ze względu na ogólną liczbę mikroorganizmów 29.10.-12.11.2021 r.

W pozostałych wodociągach przekroczenia mikrobiologiczne występujące w wodociągach były tylko punktowe (dotyczyły wyłącznie bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C) i kontrolne badania wody nie potwierdzały ich utrzymywania się.

Wodociągi o wydajności : 1000-10000 m³/d – 4 obiekty – ilość bez zmian:

Znajdujące się w tej grupie wodociągi Zgierz, Ozorków, Aleksandrów Łódzki i Głowno dostarczały w 2021 r. wodę o jakości zgodnej z wymaganiami. W dwóch wodociągach (Aleksandrów Ł. i Zgierz) wystąpiły punktowe zanieczyszczenia mikrobiologiczne w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C, które nie potwierdziły się w badaniach kontrolnych. W wodociągu w Aleksandrowie Łódzkim stosowana jest dezynfekcja wody, niewielkimi dawkami podchlorynu sodu. Poziom chloru oraz trójhalemetanów jest monitorowany i nie wykazuje przekroczeń. Woda w wodociągu publicznym Zgierz podlega stałej dezynfekcji dwutlenkiem chloru. W procesie uzdatniania stosowana jest też koagulacja polichlorkiem glinu. W wodociągu systematycznie monitorowane są uboczne produkty dezynfekcji suma chloranów i chlorynów oraz glin.

Jakość wody w indywidualnych ujęciach służących do celów spożywczych wodę sklasyfikowano pomimo drobnych przekroczeń jako spełniającą obowiązujące wymagania.

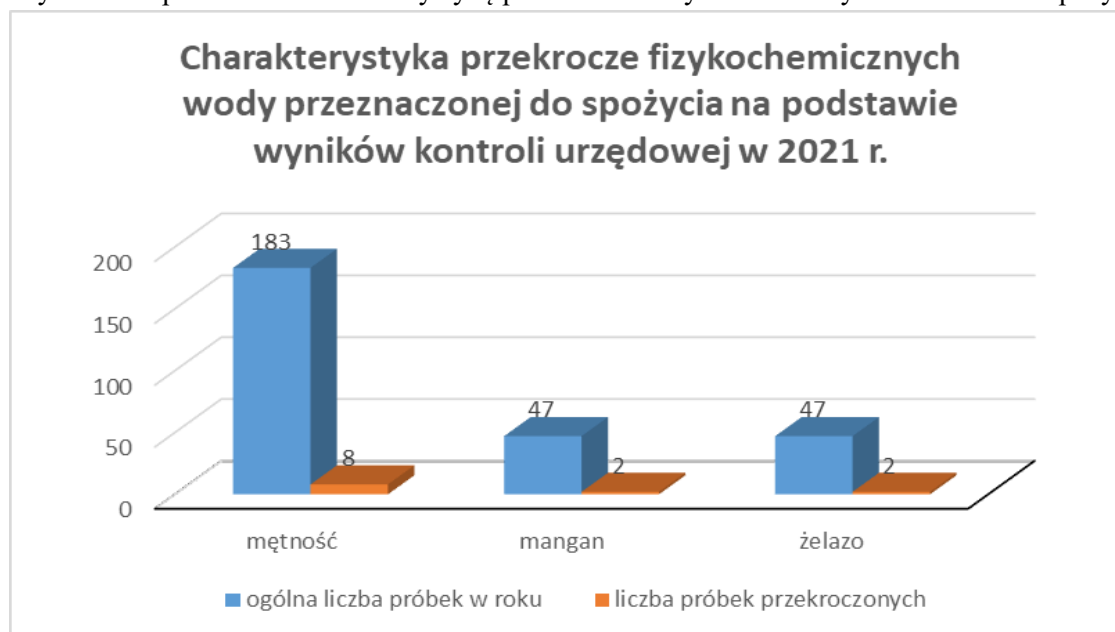
W trakcie kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzanych na przestrzeni 2021 roku, przekroczenia parametrów fizykochemicznych stwierdzono w 12 pobranych w ramach kontroli urzędowej próbkach.

Przekroczenia miały charakter incydentalny i nie potwierdzały się w kontrolnych badaniach wody.

Dotyczyły one głównie podwyższonej mętności wody oraz zwiększonej zawartości manganu i żelaza, co nie przekładało się na istotne zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

Ujęcia głębinowe, z których zasilane są wodociągi publiczne na terenie powiatu charakteryzują się stosunkowo dużą zawartością żelaza i manganu i dlatego niezbędna jest systematyczna wymiana złóż w urządzenia filtracyjnych. W ciągu ostatniego roku zmodernizowano przestarzałą Stację Uzdatniania Wody w Grotnikach, a w końcu roku rozpoczęto prace modernizacyjne SUW w Ustroniu.

Wykres nr 1 przedstawia charakterystykę przekroczeń fizykochemicznych w wodzie do spożycia.

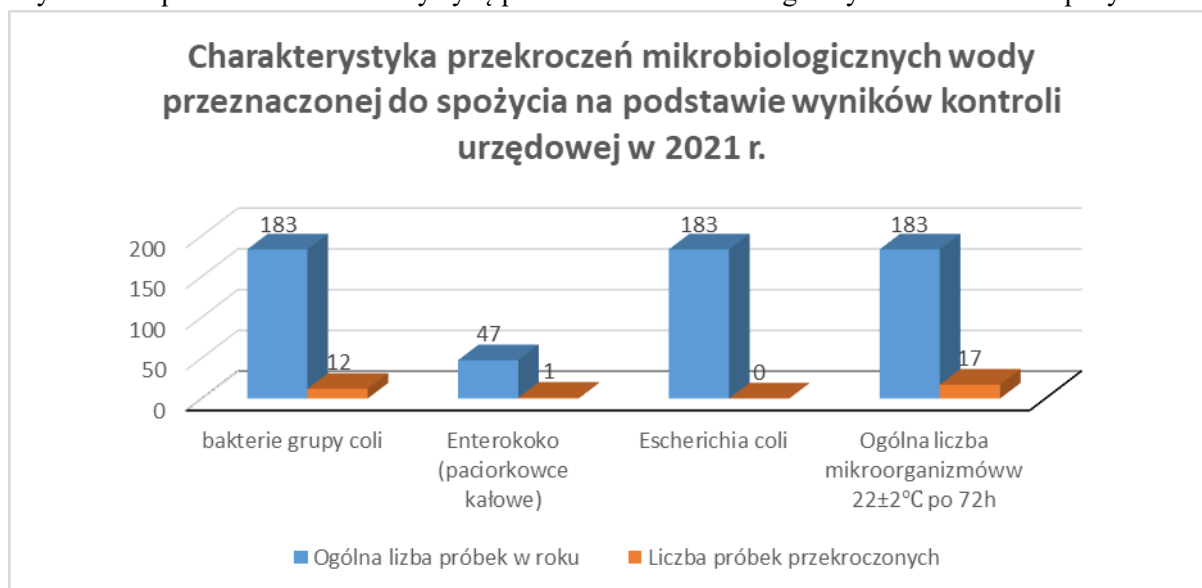

W 2021r. w żadnym z badanych wodociągów nie stwierdzono ponadnormatywnych ilości metali ciężkich tj. kadmu, ołowiu, chromu i arsenu ani też innych substancji chemicznych niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów wody.

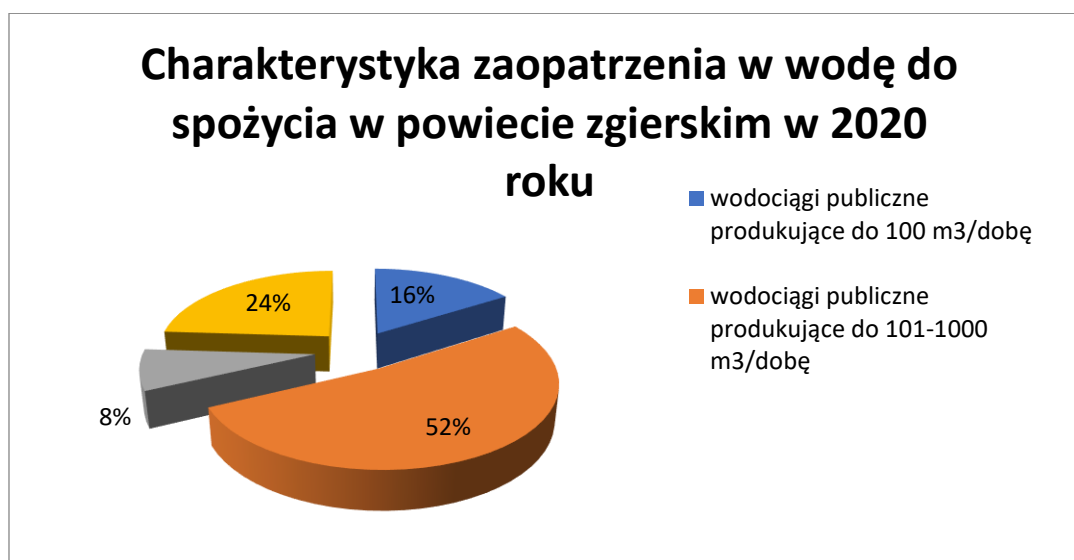
W związku z raportowaniem do Komisji Unii Europejskiej w największych wodociągach publicznych powiatu: w Zgierzu, Aleksandrowie Łódzkim, Ozorkowie i Głownie są wykonywane oznaczenia 46-49 parametrów wskaźnikowych jakości wody. W zakresie monitoringu przeglądowego przebadano wszystkie małe i średniej wielkości wodociągi.

Dopuszczalna wartość żadnego z parametrów mogących stanowić zagrożenie zdrowotne nie została w 2021 r. przekroczona.

Wykres nr 2 przedstawia charakterystykę przekroczeń mikrobiologicznych w wodzie do spożycia.

Wykres 3. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę do spożycia w powiecie zgierskim

Przedsiębiorstwa wodociągowe zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem realizują kontrolę wewnętrzną. Współpraca z zarządcami wodociągów układa się dobrze. Niedobory wody nie były zgłaszane.

Łącznie w 2021 r. w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydano:

- 10 decyzji w zakresie doprowadzenia jakości wody do spożycia do obowiązujących wymagań
- 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązku w zakresie doprowadzenia wody do obowiązujących wymagań,
- 9 ocen obszarowych jakości wody;
- 243 oceny bieżące jakości wody do spożycia

Tabela poniżej przedstawia wykaz wodociągów sieciowych z terenu powiatu zgierskiego z uwzględnieniem sposobu uzdatniania wody, długości sieci, ilości użytkowników, ilości podłączonych miejscowości i jakości wody.

Tabela I. Wykaz wodociągów sieciowych z terenu powiatu zgierskiego wraz z oceną jakości wody na koniec 2021 r.

Lp.	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Długość sieci w km	Produkcja wody w m ³ /dobe	Ilość użytkowników	Ilość miejscowości	Jakość wody
1	2	3		4	5	6	7
1.	Zgierz	odżelazianie, koagulacja, dezynfekcja CO ₂	232,24	6617	52000	3	dobra
2.	Ozorków	odżelazianie	62,925	2413	18300	6	dobra
3.	Aleksandrów Łódzki	odżelazianie, dezynfekcja	234,86	5247	32400	22	dobra
4.	Głowno	odżelazianie	57,2	2253	15250	8	dobra
5.	Stryków	odżelazianie	28,4	784	4900	5	dobra
gm. Stryków							
6.	Bratoszewice	odżelazianie	31,52	409	1900	7	dobra
7.	Dobra	brak uzdatniania	36,46	400	2112	5	dobra
8.	Koźle	odżelazianie	27,85	218	1070	10	dobra
9.	Zelgoszcz	odżelazianie	35,42	244	2200	4	dobra
10.	Lipka-Niesułków	odżelazianie	11,24	98	710	3	dobra
11.	Sierznia	odżelazianie	8,86	50	290	3	dobra

12.	Warszewice	odżelazianie	3,02	54	370	2	dobra
13.	Ługi	odżelazianie	9,12	234	870	6	dobra
gm. Głowno							
14.	Mąkolice	odżelazianie	15,79	204,7	1118	3	Czasowo wyłączony
15.	Lubianków	odżelazianie	16,75	109,9	950	6	dobra
16.	Popów	odżelazianie	21,11	136,3	659	6	dobra
17.	Boczki Domaradzkie	odżelazianie	31,95	198,9	1285	11	dobra
gm. Zgierz							
18.	Biała	odżelazianie	32,81	223,78	1430	9	dobra
19.	Kania Góra	brak uzdatniania	33,07	273,34	1704	8	dobra
20.	Kotowice- Gieczno	odżelazianie	50,42	379,32	2208	14	dobra
21.	Maciejów	brak uzdatniania	38,01	472,29	2173	17	dobra
22.	Kębliny	odżelazianie	37,83	209,63	852	5	dobra
23.	Grotniki	odżelazianie	9,41	238,84	557	3	dobra
24.	Rosanów	brak uzdatniania	43,84	603,13	920	2	dobra
25.	Ustronie	odżelazianie	36,16	391,48	1200	3	warunkowa
26.	Janów- Józefów	brak uzdatniania	28,68	194,62	496	8	dobra
27.	Skotniki	odżelazianie	7,2	65,13	588	1	dobra
gm. Parzęczew							
28.	Parzęczew	odżelazianie	11,39	97	936	1	dobra
29.	Ignacew Folwarczny	odżelazianie	50,45	285	1200	12	dobra
30.	Chrzastów Wielki	odżelazianie	91,26	587	496	20	dobra
31.	Orla	brak uzdatniania	21,68	128	588	3	dobra
gm. Ozorków							
32.	Tymienica	odżelazianie	53	310,3	2800	10	dobra
33.	Modlna	odżelazianie	35,02	278,6	1900	10	dobra
34.	Sokolniki	brak uzdatniania	57,27	484,3	1000	6	dobra

35.	Celestynów	odżelazianie	1,4	14,1	80	1	dobra
gm. Aleksandrów Łódzki							
36.	Beldów	odżelazianie, dezynfekcja podchlorynem sodu	22,06	111	1160	3	dobra
37.	Prawęcice	Odżelazianie, dezynfekcja podchlorynem sodu	2,8	26,3	200	2	dobra
38.	Sobień	Odżelazianie	13,51	102,9	1000	4	dobra

W 2021 r. kontynuowano badania wody ciepłej z obiektów użyteczności publicznej w kierunku obecności w niej bakterii z rodzaju Legionella sp. W przebadanych w tym zakresie obiektach: stacjonarnych podmiotach medycznych, internatach, domach dziecka w jednym przypadku stwierdzono kolonizację sieci bakteriami Legionella sp. (Szpital Główny Grupa Zdrowie). Po podjętych działaniach uzyskano poprawę jakości wody.

3.2. Nadzór nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpeli

Na terenie powiatu w 2021 r. zostały zgłoszone 3 kąpieliska na podstawie uchwał rad gmin:

- „Mrożyczka” w Głownie oparte na rzece Mrodze
- w Strykowie przy ul. Legionów oparte na rzece Moszczenicy
- „Malinka” w Zgierzu oparte na strumieniu Malinka.

Wszystkie działające obiekty były przygotowane przez organizatorów do sezonu prawidłowo. W ramach kontroli urzędowej wykonano badania wody przed sezonem kąpielowym. Woda w kąpieliskach spełniała w roku 2021 obowiązujące wymagania mikrobiologiczne natomiast w jednym kąpielisku wystąpił zakwit sinic utrzymujący się przez większość sezonu kąpielowego. Wydano 1 decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności wprowadzającą tymczasowy zakaz kąpeli. W kąpielisku „Mrożyczka” w Głownie wystąpił okresowy zakwit sinic jednakże pomimo prawidłowych kolejnych wyników badań kąpielisko nie funkcjonowało ze względu na brak ratowników. Po ustąpieniu zakwitów sinic, kąpieliska ponownie włączono do eksploatacji. W 2 kąpieliskach wykonano po jednej kontroli. Jednego kąpieliska nie skontrolowano z uwagi na to, że pomimo wykonywanych badań przez cały sezon obowiązywał w nim zakaz kąpeli ze względu na brak ratowników.

Organizator kąpieliska w którym wprowadzono tymczasowy zakaz kąpeli podjął stosowne działania dla ochrony zdrowia ludzkiego. Kąpielisko w trakcie trwania zakazu kąpeli było prawidłowo oznakowane informacjami o zakazie kąpeli.

Oceny przydatności wody do kąpeli wydawane były na bieżąco bez zbędnej zwłoki. Bieżące oceny jakości wody wywieszane były na terenie kąpielisk a komunikaty zamieszczane na stronie internetowej PPIS w Zgierzu i w Serwisie Kąpieliskowym prowadzonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie powiatu w 2021 r. funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli:

- „Starówka 1” w Ozorkowie, ul. Wiejska (czas trwania sezonu 01.07.2021r. – 30.07.2021r.)
- „Starówka 2” w Ozorkowie, ul. Wiejska (czas trwania sezonu 31.07.2021r. – 29.08.2021r.)

Badania jakości wody w miejscach okazjonalnie przeznaczonych do kąpiel wykonywał w ramach kontroli wewnętrznej w trakcie sezonu organizator, a wyniki przedstawiał do oceny Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu. Przed rozpoczęciem sezonu badania wody wykonywane były w ramach kontroli wewnętrznej. Pobrano 2 próbki wody wszystkie spełniały obowiązujące wymagania mikrobiologiczne. Podczas sezonu w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 2 próbki wody. Na podstawie przedstawionych w trakcie sezonu kąpielowego badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydawał oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel stwierdzające, że woda nadaje się do kąpiel.

W 2021 r. PPIS w Zgierzu wydał:

- 3 sezonowe oceny jakości wody do kąpiel;
- 17 ocen bieżących jakości wody w kąpieliskach (12 pozytywnych i 5 negatywnych);
- 4 oceny bieżące jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel.

Przeprowadzono również klasyfikację wody w 2 kąpieliskach Główno i Stryków opartą na wynikach mikrobiologicznej jakości wody z 4 sezonów kąpielowych.

Zdjęcia poniżej przedstawiają zmodernizowane Kąpielisko „Malinka” w Zgierzu.

3.3. Nadzór nad basenami i pływalniami

Pod nadzorem PSSE w Zgierzu jest 7 basenów kąpielowych (2 baseny odkryte i 5 pływalni krytych). W zakresie stanu sanitarno-technicznego i porządkowego skontrolowano 2 obiekty- nieprawidłowości nie stwierdzono. W 2021 roku nie wydawano decyzji zakazujących kąpieli.

Zarządcy basenów i pływalni wywiązywali się z prowadzonej kontroli wewnętrznej jakości wody, którą prowadzili z częstotliwością zgodną z obowiązującymi przepisami. Po zmianie przepisów największym problemem nadal jest dotrzymanie wymagań fizykochemicznych określonych w nowych przepisach (chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, utlenialność), jednakże sytuacja w zakresie tych parametrów uległa już znacznej poprawie. Urządzenia basenowe są systematycznie modernizowane, co przekłada się na poprawę parametrów wody. Funkcjonujące na terenie powiatu zgierskiego pływalnie i baseny były nieczynne do czerwca 2021 r. Z uwagi na dynamicznie zmieniającą się sytuację i wprowadzanie obostrzeń sanitarnych, zarządzający pływalniami na bieżąco śledzili przepisy oraz wytyczne i stosowali je adekwatnie do sytuacji.

W 2021r. w basenach i pływalniach stwierdzano chwilowe przekroczenia mikrobiologiczne, które głównie dotyczyły systemów cyrkulacji. Z uwagi na prawidłowe działania naprawcze podejmowane przez zarządców basenów nie było potrzeby wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych. W 2021r. wydano 7 zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach.

3.4 Nadzór nad pozostałymi obiektami użyteczności publicznej

Łącznie w zakresie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej zaplanowano 366 kontroli. Zgodnie z planem zrealizowano 167 kontroli. Wykonano 38 kontroli poza planem (głównie dotyczących ekshumacji i akcji porządkowej). Skontrolowano 167 obiektów z ewidencji stacji, 3 wodociągi i 3 kąpieliska, 22 środki transportu publicznego, 10 samochodów do przewozu zwłok. Równoległe z kontrolami stanu sanitarno-higienicznego przeprowadzono w większości skontrolowanych obiektów kontrole w zakresie przestrzegania obostrzeń dotyczących ograniczenia rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa.

W pozostałych obiektach użyteczności publicznej tj. hotelach, ośrodkach wczasowych, cmentarzach, obiektach świadczących usługi noclegowe, wylewiskach nieczystości płynnych, ośrodkach kultury, obiektach sportowych, zakładach pogrzebowych, transporcie, itp. - nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-porządkowych.

3.5 Nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej

W 2021 r. w zakresie gospodarki odpadami medycznymi Higiena Komunalna PSSE w Zgierzu skontrolowała 28 podmiotów leczniczych, wykonując w nich 28 kontroli. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono, drobne uchybienia były usuwane na bieżąco przez kierownictwo podmiotów.

W dwóch szpitalach w trakcie realizacji pozostają decyzje dotyczące zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia podmiotu w wodę do spożycia, zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas – z uwagi na trwającą pandemię brak jest możliwości wykonania obowiązku. Terminy obu decyzji uległy przedłużeniu.

Wydana została 1 decyzja dotycząca przekroczeń w zakresie wysokiego skażenia instalacji wody ciepłej bakteriami Legionella sp. w Szpitalu Główno Grupa Zdrowie sp. z o. o. – wysokie skażenie – wydano decyzję nakazującą doprowadzenie wody ciepłej do obowiązujących wymagań – decyzja została wykonana.

WNIOSKI

1. Na podstawie wyników badań próbek wody, pobieranej zarówno przez Państwową Inspekcję Sanitarną, jak i przedsiębiorców wodociągowych, w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że mieszkańcy powiatu zgierskiego, jak i osoby okresowo przebywające na jego terenie, korzystają z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganym normom. W żadnym nadzorowanym wodociągu nie stwierdzono obecności zanieczyszczeń chemicznych mogących mieć wpływ na zdrowie konsumentów wody.
2. W przypadku występowania incydentalnych przekroczeń parametrów mikrobiologicznych badanych w wodzie do spożycia, przedsiębiorstwa wodociągowe niezwłocznie podejmowały działania naprawcze, w celu poprawy jakości wody.
3. Przedsiębiorstwa wodociągowe, zaopatrujące mieszkańców powiatu zgierskiego w wodę do spożycia, sukcesywnie przeprowadzają remonty urządzeń wodnych i sieci wodociągowej, co znacząco wpływa na poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na nadzorowanym terenie.
4. W 2021 r. zgłoszone zostały 3 kąpieliska ale tylko jedno z nich funkcjonowało przez cały sezon. W jednym kąpielisku pomimo prawidłowych wyników badań ze względu na brak ratowników przez cały sezon obowiązywał zakaz kąpieli. W trzecim kąpielisku przez większość sezonu obowiązywał zakaz kąpieli ze względu na zakwit sinic.
5. Stan sanitarno-higieniczny wody basenowej w zakresie badanych parametrów mikrobiologicznych jest zadowalający – przekroczenia w prowadzonej przez zarządców basenów i pływalni kontroli wewnętrznej występują sporadycznie i nie wykazują tendencji do utrzymywania się. Większość pływalni ma problem z dotrzymaniem parametrów związanych z uzdatnianiem wody basenowej. W 2021 r. wydano 7 zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach oraz przeprowadzono kontrolę urzędową jakości wody we wszystkich basenach i pływalniach.
6. Ze względu na pandemię koronawirusa przeprowadzono tylko ok 50 % planowanych kontroli w obiektach użyteczności publicznej.
7. W dwóch podmiotach leczniczych niewykonane pozostają decyzje dotyczące zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitali w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas.
8. W 2021 r. w badaniach wody ciepłej z obiektów użyteczności publicznej w kierunku obecności w niej bakterii z rodzaju Legionella sp. w jednym przypadku stwierdzono kolonizację sieci bakteriami Legionella sp. – po podjętych działaniach uzyskano poprawę.

4. HIGIENA ŚRODOWISKA - HIGIENA PRACY

Celem działania PIS w zakresie higieny pracy jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawania chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad zakładami pracy.

Zakres działań Sekcji Higieny Pracy to szeroko pojęta kontrola warunków higieniczno-sanitarnych, w tym przestrzeganie przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie środowiska pracy określonego czynnikami fizycznymi (hałas, drgania mechaniczne, zapylenie), czynnikami chemicznymi (rakotwórcze, mutagenne, leki cytostatyczne, produkty biobójcze, detergenty, prekursorzy narkotyczne, środki zastępcze, środki ochrony roślin) oraz czynnikami biologicznymi (bakterie, wirusy, pasożyty, grzyby).

Działalność kontrolna: ze względu na pandemię koronawirusa ograniczono liczbę kontroli/wizytacji. Łącznie skontrolowano 22 zakłady pracy i przeprowadzono 23 kontrole oraz 13 wizytacji dot. postępowań w zakresie chorób zawodowych.

Wydano 8 decyzji, w tym 3 decyzje administracyjne prolongujące terminy wykonania nakazów dotyczących poprawienia warunków pracy poprzez obniżenie wartości natężenia hałasu do obowiązujących normatywów higienicznych i poprawienia warunków sanitarno-technicznych poprzez odnowienie pomieszczeń pracy w komisariatach policji w Głownie i w Ozorkowie oraz 5 decyzji płatniczych (3 w zakresie opinii placówek handlowych oferujących w sprzedaży broń i 2 dot. stwierdzonych w dniu kontroli uchybień w zakresie warunków pracy).

W zakresie chorób zawodowych wpłynęło 9 zgłoszeń w sprawie podejrzeń chorób zawodowych, a łącznie prowadzono 20 postępowań.

Zgłoszenia chorób zawodowych w 2021 roku dotyczyły chorób układu ruchu wywołanych sposobem wykonywania pracy, chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw (w tym COVID-19), chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat oraz astmy oskrzelowej.

5 postępowań zakończyło się wydaniem decyzji: 4 stwierdzające chorobę zawodową i 1 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Choroby zawodowe stwierdzono na niżej wymienionych stanowiskach pracy:

- piekarz – astma oskrzelowa;
- specjalistka pielęgniarka - COVID-19;
- opiekunka medyczna - COVID-19;
- nauczyciel - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią.

Decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dotyczyła stanowiska pracy nauczyciela, u którego medyczna jednostka orzecznicza nie stwierdziła przewlekłej choroby narządu głosu pod postacią wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych. Orzeczenie lekarskie jest podstawą dla inspektora sanitarnego do stwierdzenia lub odmowy uznania choroby zawodowej.

Ponadto prowadzono dwa postępowania dla PSSE w Poddębicach i PSSE w Łodzi w zakresie oceny narażenia zawodowego pracowników, których miejscem pracy związanym z narażeniem zawodowym były zakłady pracy na terenie powiatu zgierskiego.

5. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. dokonano:

51 kontroli, w tym kontroli odbiorowych (zgodnie z art. 56 Prawo Budowlane)

a/ w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, bez przeprowadzania wizji lokalnej – **16**

b/ w oparciu o materiał dowodowy i przeprowadzoną wizję lokalną - **35**

126 spraw w zakresie działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczących wydania:

a/ opinie w zakresie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - **20**

b/ opinia w zakresie uzgodnienia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - **2**

c/ opinie o braku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – **61**

d/ opinia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (sporządzenie raportu) - **1**

e/ opinie dot. uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia – **7**

f/ zajęcie stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **22**

f/ zajęcie stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **3**

g/ zajęcie stanowiska, które nie wymagało uzgodnień pod względem warunków higieniczno-sanitarnych – **9**

h/ pisma – **1**

Inne działania – 19 spraw w tym m.in.:

a/ uzgodnienie projektu technologicznego przystosowania części pomieszczeń budynku sali wielofunkcyjnej z restauracją na potrzeby ciastkarni w Woli Grzymkowej,

b/ uzgodnienie projektu budowlanego rozbudowy stacji wodociągowej w Grotnikach, ul. Lipowa, gmina Zgierz,

c/ brak pozytywnego uzgodnienia projektu budowlanego dot. zmiany sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek produkcyjny suplementów diety w Zgierzu,

d/ uzgodnienie projektu budowlanego budowy budynku usługowo-magazynowego wraz z infrastrukturą techniczną w Zgierzu, przy ul. Dąbrowskiego 19a,

e/ uzgodnienie projektu budowlanego budowy pawilonu usługowo-handlowego wraz z infrastrukturą techniczną w Ozorkowie,

f/ uzgodnienie dokumentacji technologii funkcjonowania domu pomocy społecznej dla seniorów w Dąbrówce Strumiany, ul. Ogrodowa 5, gmina Zgierz,

g/ uzgodnienie projektu budowlanego rozbudowy, nadbudowy i przebudowy istniejącego budynku chlewni wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek usługowo-mieszkalny wraz z infrastrukturą techniczną, obręb Bełdów, gmina Aleksandrów Łódzki

h/ uzgodnienie projektu budowlano-wykonawczego przebudowy wewnątrz lokalu usługowego oraz adaptacji jego wnętrza na potrzeby przychodni zdrowia w Galerii Zgierskiej przy ul. Armii Krajowej 10 w Zgierzu,

i/ uzgodnienie projektu małej manufaktury „Wyrób domowych ciast i ich sprzedaż” w budynku gospodarczym w Ciosnach 28, gmina Zgierz,

j/ uzgodnienie projektu budowlanego zmiany sposobu użytkowania części istniejącego

- budynku mieszkalnego na część usługową cukierniczo-kawiarnię w miejscowości Orła 14a, gmina Parzęczew,
- k/ uzgodnienie projektu budowlanego budowy budynku produkcyjno-usługowego w Zgierzu, ul. Uroczna 11,
- l/ uzgodnienie projektu budowlanego dot. „Przebudowy budynku stodoły na Pokazowe Centrum Przetwórstwa Rolnego” w Bratoszewicach,
- ł/ uzgodnienie projektu technologii zaplecza kuchennego budynku sal bankietowych z miejscami noclegowymi w miejscowości Wróblew 5A, gmina Ozorków,
- m/ projekt technologii dla zmiany sposobu użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego na funkcję o charakterze usługowym – catering, związany z drobną wytwórczością metodami tradycyjnymi wyrobów garmażeryjnych w Głownie, przy ul. Wyspiańskiego 30.

6. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Do zadań Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia należy prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie zdrowia publicznego, a jej kierunki wynikają z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Narodowego Programu Zdrowia, sytuacji epidemicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa.

6.1 Komunikacja społeczna

W roku 2021 wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców powiatu zgierskiego Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Zgierzu uaktywniła swoją działalność w mediach społecznościowych w zakresie oświaty i promocji zdrowia, chcąc tym samym dotrzeć do jak największej liczby osób. Działania te można śledzić na: Facebook, Twitter i Instagram. Głównym założeniem tych serwisów społecznościowych jest zwrócenie szczególnej uwagi na problemy zdrowotne społeczeństwa. Na portalach informujemy o zdarzeniach niekorzystnie wpływających na nasze życie, aktywizujemy, edukujemy oraz pokazujemy przedsięwzięcia prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Zgierzu.

Konto prowadzone na Facebooku obserwuje blisko 3200 odbiorców, tym samym Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Zgierzu uplasowała się na pierwszym miejscu wśród profili FB prowadzonych przez stacje sanitarne na terenie województwa łódzkiego. Posty zamieszczane i udostępniane na Facebooku dotarły do 319081 odbiorców.

W okresie styczeń – grudzień 2021r. na Twitterze zamieszczonych zostało 750 Twittów, które dotarły do 366836 odbiorców.

Dzięki przeniesieniu strony internetowej na platformę gov.pl poruszanie się po niej stało się dla jej użytkowników bardziej przejrzyste i intuicyjne. Nawiązanie współpracy z Centrum GOV-TECH w marcu 2021r. umożliwiło monitoring strony i analizę zamieszczanych na niej informacji. W prowadzonej analizie zauważyć można, iż mimo informacji ogólnie dostępnych na stronach internetowych ministerstw, telewizji i prasie odbiorcy nadal poszukują ważnych dla siebie treści na stronach lokalnych urzędów. Szczególnie można zauważyć to w przypadku informacji dotyczących Covid-19, które na naszej stronie cieszyły się największą popularnością. Temat pandemii był w 2021 r. priorytetem w działaniach stacji, nie jest on jednak jedynym zagadnieniem o którym należy pamiętać dlatego na naszej stronie można również znaleźć wiele przydatnych i ważnych informacji. Na bieżąco prowadzone są kampanie społeczne oraz działania informacyjno – edukacyjne dotyczące profilaktyki

oraz aktualnej sytuacji epidemicznej związanej z Covid-19 (wytyczne, zalecenia, obowiązujące przepisy prawa).

Od marca 2021r. nasza strona internetowa odnotowała 82380 odsłon, co świadczy o jej rzetelności i aktualności prowadzenia, a także chęci odwiedzania ją przez użytkowników.

6.2 Programy edukacyjne

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi głównie działania z profilaktyki uniwersalnej, która ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (nikotyna, narkotyki, alkohol) oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Pomimo trudnej sytuacji w placówkach oświatowych związanej z pandemią Covid-19, przedszkola i szkoły wspólnie ze stacją realizują programy profilaktyczno - edukacyjne dla uczniów i ich rodziców. Podczas roku szkolnego realizowane są programy dla dzieci i młodzieży na różnych szczeblach edukacji.

6.3 Programy kierowane do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i szkół podstawowych

„**Czyste powietrze wokół nas**” jest to program edukacji antytytoniowej skierowany do dzieci w wieku 5-6 lat, ich rodziców oraz opiekunów.

W roku szkolnym 2020/2021 zrealizowana została XIII edycja programu. Na terenie powiatu zgierskiego przystąpiło do niej 14 placówek oświatowych (7 przedszkoli i 7 szkół/zespołów szkolno-przedszkolnych). W 10 placówkach program został rozszerzony o dodatkowe działania wzmacniające jego przekaz m.in.: dzieci wykonywały prace plastyczne, ulotki dla rodziców, prowadzone były quizy, zabawy, prezentacje filmowe i multimedialne, słuchowiska i happeningi. W programie udział wzięło 537 dzieci i 429 rodziców/opiekunów.

„**Skąd się biorą produkty ekologiczne**” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli a jego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

W roku szkolnym 2020/2021 zrealizowana została II edycja programu do którego przystąpiło 12 placówek oświatowych (5 przedszkoli i 7 szkół/zespołów szkolno-przedszkolnych) a w 9 z nich szkolni koordynatorzy rozszerzyli działania związane z programem m.in. o: tworzenie przez dzieci prac plastycznych, wizyty w sklepie, wizyty w pasiece, tworzenie kukielek, teatryk, konkursy dla rodzin i warsztaty kulinarne. W II edycji programu udział wzięło 397 dzieci oraz 228 rodziców/opiekunów.

„**Bieg po zdrowie**” to ogólnopolski program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowany do uczniów klas IV a jego główne cele to opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2020/2021 realizowana była V edycja programu do której przystąpiło 7 szkół/zespołów szkolno-przedszkolnych z terenu powiatu zgierskiego. W programie udział wzięło 170 uczniów i 175 rodziców/opiekunów.

„Trzymaj Formę” to ogólnopolski program edukacyjny skierowany do uczniów klas V-VIII który ma za zadanie propagować zdrowy styl życia, promować zbilansowane odżywianie oraz aktywność fizyczną. Program realizowany jest metodą projektu dzięki czemu pomaga rozwijać zainteresowania uczniów, poszerza ich wiedzę i nowe kompetencje.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w 9 placówkach i trafił do 1193 uczniów i 430 rodziców/opiekunów.

„Dopalaczom mówimy STOP-wyberamy zdrowie” to wojewódzka kampania edukacyjna Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, której odbiorcami są uczniowie VII – VIII klas szkoły podstawowej oraz ich rodzice/opiekunowie. Celem programu jest dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat konsekwencji używania nowych substancji psychoaktywnych należących do grupy dopalaczy, pobudzenie autorefleksji w obszarze indywidualnej decyzji dotyczącej używania tego typu substancji, rozwijanie umiejętności przyjmowania postawy asertywnej w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.

W roku szkolnym 2020/2021 w powiecie zgierskim do programu przystąpiło 12 placówek oświatowych. Działania w ramach programu rozszerzone były o dodatkowe formy takie jak: wykłady, prezentacje, wystawy, konkursy czy projekcje filmowe.

W kampanii w roku szkolnym 2020/2021 udział wzięło 423 uczniów i 229 rodziców/opiekunów.

6.4 Programy kierowane do szkół ponadpodstawowych

„Ars, czyli jak dbać o miłość” to program edukacyjny dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, który ma wzbudzić refleksję nad ważnymi dla nich wartościami. Jego założeniem jest otwarte i konsekwentne odwołanie się do najbardziej cenionej wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, a mniej do dotychczas stosowanych motywów w rodzaju zdrowia jako takiego lub wolności jako takiej. Zdrowie i wolność są tu rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia.

W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiły 2 placówki oświatowe z terenu powiatu, a działania trafiły do 69 uczniów.

„Znamie! Znam Je?” to program edukacyjny, który kierowany jest do szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka poprzez przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka, uświadamianie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz uświadomienie wartości odpowiednich zachowań i postaw.

W roku szkolnym 2020/2021 program zrealizowany został przez 2 placówki oświatowe. Uczestniczyło w nim 169 uczniów.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok” to program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV (wirusa brodawczaka ludzkiego) i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych, ich rodziców, opiekunów oraz kadry pedagogicznej. Jego głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był w 1 placówce oświatowej. Uczestniczyło w nim 21 uczniów.

6.5 Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach działań związanych z Krajowym Programem Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV w 2021r Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zgierzu zorganizowała i przyłączyła się do takich interwencji jak: Międzynarodowy Dzień Pamięci Zmarłych o AIDS; Kampania Czy wiesz, że; Powiatowy Konkurs Wiedzy o AIDS oraz happening z okazji obchodów Światowego Dnia AIDS w którego działania bardzo licznie włączyli się mieszkańcy naszego powiatu, wiele placówek oświatowych, a także Starostwo Powiatowe w Zgierzu, Urząd Miasta Zgierza, Gmina Zgierz czy Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej. Łączna liczba odbiorców działań to 27632.

Działania edukacyjne w zakresie oświaty zdrowotnej podejmowane są również w zależności od aktualnych potrzeb i problemów oraz analizę sytuacji epidemiologicznej w kraju. Bardzo ważnym punktem tych działań w minionym roku była kampania dotycząca promocji szczepień ochronnych zwłaszcza szczepień przeciw Covid-19, w ramach której przeprowadzony był między innymi Powiatowy Konkurs Literacki „Nawet Herosi się szczepią – zaszczep się i Ty” dla uczniów klas VI – VIII szkół podstawowych z terenu powiatu zgierskiego.

Do działań realizowanych przez Inspekcję Sanitarną chętnie przyłączają się nie tylko placówki oświatowe, ale także urzędy oraz ich przedstawiciele promując w ten sposób na swoich stronach internetowych i mediach społecznościowych informacje dotyczące ważnych dla społeczeństwa tematów zdrowotnych. W roku 2021 były to Kampanie związane min. z promocją szczepień przeciw Covid-19 (#Szczepimy Się, Ja już po, a Ty?), bezpieczeństwem w ruchu drogowym („Bez chemii na drodze”), bezpieczeństwem żywności („Wybieraj Bezpieczną Żywność”) czy zdrowym i bezpiecznym miejscem pracy (Dźwigaj z głową).

7. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W **2021** roku pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zgierzu znajdowało się **170** placówek stałych: żłobki i kluby dziecięce, przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół, placówki pracy pozaszkolnej oraz inne placówki specjalistyczne. Pod nadzorem znajdowało się również **51** turnusów wypoczynku. Zaplanowano **60** kontroli, wykonano **75**.

7.1 Żłobki i Kluby Dziecięce

Na terenie powiatu pod nadzorem sanitarnym są **23** żłobki i klubów dziecięce. (w 2020 r. – **21**) Przeprowadzono **13** kontroli sanitarnych. Powstały **2** nowe żłobki, które otrzymały pozytywną opinię sanitarną. Stan higieniczno-sanitarny skontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń.

7.2 Przedszkola

W 2021 roku na terenie powiatu zgierskiego pod nadzorem było **53** przedszkoli (w 2020 r. – **51**). Powstały **2** nowe przedszkola. Nie wydano żadnej decyzji administracyjnej. Przeprowadzono **23** kontrole sanitarne. Podczas przeprowadzanych kontroli placówek przedszkolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu znajduje się **27** przedszkoli publicznych i **26** przedszkoli niepublicznych.

Wszystkie przedszkola mają place zabaw zagospodarowane, ogrodzone i utrzymane we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

7.3. Szkoły

Na koniec 2021 roku nadzorem sanitarnym było **71** szkół różnego typu. Są to szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, szkoły zawodowe, policealne oraz zespoły szkół. Kontrolę przeprowadzono w **14** placówkach. Wszystkie szkoły na terenie powiatu zgierskiego posiadają podłączenie do wodociągu publicznego lub gminnego. We wszystkich szkołach zapewnia się dostęp do bieżącej ciepłej wody w łazienkach dla uczniów. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dostępności środków do utrzymania higieny osobistej w toaletach uczniowskich.

Na wniosek strony(organu prowadzącego) zmieniono termin wykonania zaleceń decyzji w Szkole Podstawowej Nr 2 w Ozorkowie, ul. Lotnicza 1, dotyczącej nakazu doprowadzenia do właściwego stanu powierzchnię podłogi holu na I i II piętrze poprzez uzupełnienie ubytków, wyrównanie i odnowienie jej powierzchni do dnia 31.12.2022 r.

Nie została wydana żadna nowa decyzja administracyjna. Jedna decyzja administracyjna została wykonana:

-w Szkole Podstawowej Nr 4 im. Tadeusza Kościuszki w Ozorkowie, ul. Średnia 30 doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchnię ścian w sali gimnastycznej.

Wszystkie szkoły na terenie powiatu zgierskiego posiadają podłączenie do wodociągu publicznego lub gminnego. We wszystkich szkołach zapewnia się dostęp do bieżącej ciepłej wody w łazienkach dla uczniów. W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dostępności środków do utrzymania higieny osobistej w toaletach uczniowskich.

We wszystkich szkołach podstawowych zapewnia się miejsce do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Coraz większa liczba szkół zapewnia szafki indywidualne dla uczniów.

7.4 Placówki z pobytem całodobowym

W 2021 roku pod nadzorem były **8** placówek tj.: internat, placówki opiekuńczo wychowawcze, placówka socjoterapii, specjalny ośrodek wychowawczy oraz ochotniczy hufiec pracy. Przeprowadzono kontrolę w **4** placówkach. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

7.5. Placówki wsparcia dziennego

Na koniec 2021 r. pod nadzorem znajdowało się **7** placówek tego typu (w 2020 r.- 6). Skontrolowano **1** placówkę. Stan sanitarno-higieniczny placówki prawidłowy.

7.6 Placówki wychowania pozaszkolnego

W 2021 r. pod nadzorem znajdowało się **8** placówek. Są to młodzieżowe domy kultury, pozaszkolne placówki specjalistyczne.

7.7 Placówki wypoczynku zimowego i letniego

W 2021 r. na terenie powiatu zgierskiego zgłoszono **51** turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Podczas ferii zimowych nie prowadzono działalności kontrolnej z powodu sytuacji związanej z Covid-19. Natomiast podczas wypoczynku letniego zgłosiło się do kuratorskiej bazy wypoczynku **49** turnusów. Skontrolowano **20** turnusów, w których uczestniczyło **663** dzieci i młodzieży. Stan sanitarny skontrolowanych turnusów podczas wypoczynku letniego nie budził zastrzeżeń. Główną formą wypoczynku na terenie powiatu zgierskiego to wypoczynek w miejscu zamieszkania : w świetlicach szkolnych i środowiskowych, domach kultury, obiektach sportowych. Obiekty te są pod stałym nadzorem

PSSE w Zgierzu i w roku 2021 nie zgłoszono żadnych nieprawidłowości w przebiegu wycieczki letniego.

7.8 Podsumowanie

W 2021 roku zaplanowano **60** kontroli, wykonano **75**. W placówkach oświatowych prowadzono dochodzenia epidemiologiczne związane z zakażeniami SARS-CoV-2. W raportowanym okresie nałożono **ok 15 000** kwarantann na dzieci, uczniów i pracowników oświatowych. Wydano **449** opinii na zawieszenia zajęć systemie stacjonarnym dla grup w żłobkach, przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych. Dodatkowo wydano **ok. 1000** komunikatów do dyrektorów placówek na objęcie kwarantanną osób z bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną SARS-CoV-2. W prowadzonej akcji badań przesiewowych na obecność SARS-CoV-2 u nauczycieli i pracowników placówek oświatowych zlecono **864** wymazów. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, oraz rozwiązywano zgłoszenia w SEPIS.